

รายงานการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา

การติดตั้งแผงโซลาร์เซลล์แบบออนกริด 30 kW ณ ซีเจซูเปอร์มาร์เก็ต
สาขา หองประดิษฐ์

**The 30 kW On-Grid Solar Cell Installation at CJ Supermarket
Nong Pradu**

โดย

นายพิชิต	ยิ่งแรงเรือง	6004200009
นายภูริณู	เงาเพชร	6004200013

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิชาสหกิจศึกษา (152-499)

ภาควิชาวิศวกรรมไฟฟ้า

คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม

ภาคการศึกษา 3 ปีการศึกษา 2563

หัวข้อโครงการ การติดตั้งแผงโซลาร์เซลล์แบบออนกริด 30 kW ณ ซีเจซูเปอร์มาร์เก็ต สาขา
หนองปรือ
The 30 kW On-Grid Solar Cell Installation at CJ Supermarket
Nong Pradu

รายชื่อผู้จัดทำ นาย พิชิต ยิ่งแรง 6004200009
 นาย ภูริณู เภาเพชร 6004200013

ภาควิชา วิศวกรรมไฟฟ้า

อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ สิทธิพร เพ็ชรกิจ

อนุมัติให้โครงการนี้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ภาควิชาวิศวกรรมไฟฟ้า
คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม ภาคการศึกษาที่ 3 ปีการศึกษา 2563

คณะกรรมการสอบโครงการ

..... กิจกิจ อาจารย์ที่ปรึกษา
(อาจารย์ สิทธิพร เพ็ชรกิจ)

..... ภูริณู พนักงานที่ปรึกษา
(นาย นพดล ภูจันทร์)

..... กัมภีร์ กรรมการกลาง
(อาจารย์ กัมภีร์ อธิวิทย์)

..... มจร
(ผศ.ดร.มารุจ ติมปะวัฒน์)

ผู้อำนวยการบัณฑิตและผู้อำนวยการสำนักสหกิจศึกษา

กิตติกรรมประกาศ

(Acknowledgement)

การที่คณะผู้จัดทำได้มาปฏิบัติงานในโครงการสหกิจศึกษากับสถานประกอบการ บริษัท บุญทวีชัย เอ็นจิเนียริง จำกัด ที่อยู่ 107/5 หมู่ 4 ต.ห้วยพลู อ.นครชัยศรี จ.นครปฐม 73120 ตั้งแต่วันที่ 17 พฤษภาคม พ.ศ.2564 ถึงวันที่ 28 สิงหาคม พ.ศ.2564 นั้น ส่งผลให้คณะผู้จัดทำได้รับความรู้และประสบการณ์ต่าง ๆ ที่มีค่ามากมาย สำหรับรายงานสหกิจศึกษาฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดีจากความร่วมมือและสนับสนุนจากหลายฝ่าย ดังนี้

1. นายสุธี ธรรมกิจจร ประธาน
2. นายสุรพงษ์ คำตันวงศ์ กรรมการผู้จัดการ
3. นายนพดล ภูจันทร์ ผู้จัดการทั่วไป (พนักงานที่ปรึกษา)
4. อาจารย์ สิทธิพร เพ็ชรกิจ (อาจารย์ที่ปรึกษา)

และบุคคลท่านอื่น ๆ ที่ไม่ได้กล่าวนาม ที่กรุณาได้ให้คำแนะนำและช่วยเหลือในการจัดทำรายงานเล่มนี้ จนเสร็จสมบูรณ์ตลอดจนให้การดูแลและให้ความเข้าใจกับชีวิตของการทำงานจริง ซึ่งคณะผู้จัดทำขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ด้วย

คณะผู้จัดทำ

นายพิชิต ยิ่งแรงเริง

นายภูริณู เกาเพ็ชร

5 กันยายน 2564

จดหมายนำส่งรายงาน

วันที่ 25 เดือน กันยายน พ.ศ.2564

เรื่อง ขอส่งรายงานการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา

เรียน อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษา ภาควิชาวิศวกรรมไฟฟ้า

อาจารย์สิทธิพร เพ็ชรกิจ

ตามที่คณะผู้จัดทำ นายพิชิต ยิ่งแรงเริง และนายภูริณู เงามเพ็ชร นักศึกษาภาควิชาวิศวกรรมไฟฟ้า คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม ได้ไปปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ระหว่างวันที่ 17 พฤษภาคม พ.ศ.2564 ถึงวันที่ 28 สิงหาคม พ.ศ.2564 ในตำแหน่ง ผู้ช่วยวิศวกร ณ บริษัท บุญทวีชัย เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด และได้รับมอบหมายจากพนักงานที่ปรึกษาให้ทำการศึกษาและทำรายงานเรื่อง

“การติดตั้งแผงโซลาร์เซลล์แบบออนกริด 30 kW ณ ซีเจซูเปอร์มาร์เก็ต สาขา หนองประจักษ์”

บัดนี้การปฏิบัติงานสหกิจศึกษาได้สิ้นสุดลงแล้ว คณะผู้จัดทำจึงขอส่งรายงานดังกล่าวมาพร้อมกันนี้จำนวน 1 เล่ม เพื่อขอรับคำปรึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

นายพิชิต ยิ่งแรงเริง

นายภูริณู เงามเพ็ชร

นักศึกษาสหกิจภาควิชาวิศวกรรมไฟฟ้า

Project Title The 30 kW On-Grid Solar Cell Installation at CJ Supermarket
Nong Pradu

Credits 5 credits

By Mr. Phichit Yingrongreeng 6004200009
Mr. Poorin Ngaophet 6004200013

Advisor Mr. Sitthiporn Petchakit

Degree Bachelor of Engineering

Major Electrical Engineering

Faculty Engineering

Semester/Academic Year 3/2020

Abstract

This cooperative education presented on-grid solar cell installation for 30kW at Nong Pradu branch of C.J. Supermarket convenience store that was assigned for experience from an nternship for cooperative education. This installation used 60 panels of 540W monocrytalline solar cells and a 30 kW inverter. The result of system test showed that monthly electrical power averaged at 27.94 kW per day. The power demand calculation and circuit design were presented in this cooperative education report. The results of this nternship gave the knowledge that could be applied to work appropriately.

Keywords : Solar Cell / Inverter / On-Grid

Approved by

ชื่อโครงการ	การติดตั้งแผงโซล่าเซลล์แบบออนกริด 30 kW ณ ซีเจซูเปอร์มาร์เก็ต สาขา หนองประจักษ์
หน่วยกิต	5 หน่วยกิต
จัดทำโดย	นายพิชิต ยิ่งเรือง 6004200009 นายภูริณู เสงี่ยม 6004200013
อาจารย์ที่ปรึกษา	อาจารย์สิทธิพร เพ็ชรกิจ
ระดับการศึกษา	ปริญญาตรี (วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต)
ภาควิชา	วิศวกรรมไฟฟ้า
คณะ	วิศวกรรมศาสตร์
ภาคการศึกษา/ปีการศึกษา	3/2563

บทคัดย่อ

ปริญญานิพนธ์นี้นำเสนอการติดตั้งแผงโซล่าเซลล์แบบออนกริด 30 kW ณ ซี.เจ. ซูเปอร์มาร์เก็ต สาขาหนองประจักษ์ ซึ่งเป็นประสบการณ์ที่ได้มาจากการออกปฏิบัติงาน ในโครงการ สหกิจศึกษา ระหว่างมหาวิทยาลัยสยามกับบริษัทบุญทวีชัย เอ็นจิเนียริง จำกัด การติดตั้งใช้แผงโซล่าเซลล์ชนิดโมโนคริสตัลไลน์ ขนาด 540W จำนวน 60 แผ่น และใช้เครื่องอินเวอร์เตอร์ขนาด 30kW ผลการทดสอบระบบ ได้ค่ากำลังไฟฟ้าหนึ่งเดือนเฉลี่ยอยู่ที่ 27.94 kW ต่อวัน และการคำนวณ ค่าความต้องการกำลังไฟฟ้า และการออกแบบวงจรไฟฟ้า ได้ถูกนำมาเสนอในรายงานสหกิจศึกษา อย่างสมบูรณ์ และผลจากการปฏิบัติงานจริงทำให้สามารถนำความรู้ที่ได้เรียน มาประยุกต์ใช้งานจริงได้อย่างเหมาะสม

คำสำคัญ : โซล่าเซลล์ / อินเวอร์เตอร์ / แผงโซล่าเซลล์

สารบัญ

	หน้า
จดหมายนำส่งรายงาน	ก
กิตติกรรมประกาศ	ข
บทคัดย่อ	ค
Abstract	ง
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญ	1
1.2 วัตถุประสงค์ของงานสหกิจ	1
1.3 ขอบเขตของงานสหกิจ	1
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	1
บทที่ 2 ทฤษฎีและหลักการที่เกี่ยวข้อง	2
2.1 บทนำ	2
2.2 โซลาร์เซลล์ (Solar Cell)	2
2.3 อินเวอร์เตอร์ (Inverter)	7
2.4 สายไฟฟ้าโซลาร์เซลล์	10
2.5 อุปกรณ์เม้าต์ติดตั้งสำหรับยึดแผงโซลาร์เซลล์	11
2.6 MC4 Solar Connector	13
2.7 ตู้คอนโทรลที่ใช้ในการประกอบงาน	14
2.8 CT	18
2.9 แท่งหลักดิน(แท่งกราวด์)	19
บทที่ 3 รายละเอียดการปฏิบัติงาน	21
3.1 ชื่อและที่ตั้งของสถานประกอบการ	21
3.2 สถานที่ออกปฏิบัติงาน	22
3.3 ลักษณะการประกอบการ การให้บริการหลักขององค์กร	22
3.4 รูปแบบการจัดการขององค์กรและการบริหารขององค์กร	22
3.5 ตำแหน่งและลักษณะงานที่นักศึกษาได้รับมอบหมาย	23
3.6 ชื่อและตำแหน่งงานของพนักงานที่ปรึกษา	23

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 รายละเอียดการปฏิบัติงาน	
3.7 ระยะเวลาที่ปฏิบัติงาน	23
3.8 ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน	23
3.9 อุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้	24
บทที่ 4 ผลการปฏิบัติงานตามโครงการ	25
4.1 ภาพรวมของระบบผลิตพลังงานไฟฟ้าโดยใช้โซลาร์เซลล์แบบออนกริด	25
4.2 การออกแบบระบบ	26
4.3 การวางแผนการติดตั้งโครงสร้างแผงโซลาร์เซลล์	30
4.4 การออกแบบตำแหน่งการวางของแผงโซลาร์เซลล์	31
4.5 การออกแบบการต่อแผงโซลาร์เซลล์	32
4.6 การเขียนแบบ Single line Diagram	33
4.7 ขั้นตอนการติดตั้ง	34
4.8 ขั้นตอนการตรวจสอบ	45
บทที่ 5 สรุปผลและข้อเสนอแนะ	50
5.1 สรุปผลการปฏิบัติงาน	50
5.2 ประโยชน์ด้านสังคม	50
5.3 ประโยชน์ด้านการทำงาน	50
5.4 ปัญหาในการปฏิบัติงาน	51
5.5 ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงาน	51
บรรณานุกรม	52
ภาคผนวก	53
ประวัติคณะผู้จัดทำ	58

สารบัญรูปภาพ

	หน้า	
รูปที่ 2.1	การทำงานเบื้องต้นของ โซลาร์เซลล์แบบออนกริด (On-grid solar)	3
รูปที่ 2.2	การทำงานเบื้องต้นของ โซลาร์เซลล์แบบออฟกริด (Off-grid solar)	3
รูปที่ 2.3	การตั้งแผงโซลาร์เซลล์เอียงทำมุม 15 องศา	4
รูปที่ 2.4	การตั้งทิศทางของแผง	4
รูปที่ 2.5	โซลาร์เซลล์แบบ โมโนคริสตัลไลน์	5
รูปที่ 2.6	โซลาร์เซลล์แบบ โพลีคริสตัลไลน์	5
รูปที่ 2.7	โซลาร์เซลล์ชนิดอะมอร์ฟัสซิลิกอน	6
รูปที่ 2.8	เครื่องอินเวอร์เตอร์ HUAWEI 30kW	7
รูปที่ 2.9	รายละเอียดของอินเวอร์เตอร์	8
รูปที่ 2.10	สาย PV1-F	10
รูปที่ 2.11	End-Clamp Assembly	11
รูปที่ 2.12	Mid-Clamp Assembly	11
รูปที่ 2.13	รางอลูมิเนียม	12
รูปที่ 2.14	L-FEET	12
รูปที่ 2.15	MC4 Solar Connector	13
รูปที่ 2.16	ภายในตู้ DC Panel	14
รูปที่ 2.17	ตู้ DC Panel	14
รูปที่ 2.18	ภายในตู้ PV-DB	15
รูปที่ 2.19	ตู้ PV-DB	15
รูปที่ 2.20	ตู้ DB-01	16
รูปที่ 2.21	ภายในตู้ DB-01	16

สารบัญรูปภาพ (ต่อ)

	หน้า
รูปที่ 2.22 ภาพรวมภายใน	17
รูปที่ 2.23 CT หม้อแปลงวัดกระแส	18
รูปที่ 2.24 การต่อด้วย Clamp	19
รูปที่ 2.25 การต่อด้วยการเชื่อมด้วยความร้อน	20
รูปที่ 3.1 ที่ตั้งสถานประกอบการ	21
รูปที่ 3.2 สถานปฏิบัติงาน	22
รูปที่ 4.1 ระบบผลิตพลังงานไฟฟ้าโดยใช้โซลาร์เซลล์แบบออนกริด	25
รูปที่ 4.2 Name Plate ของแผงโซลาร์เซลล์	26
รูปที่ 4.3 การต่อแบบอนุกรม	28
รูปที่ 4.4 การต่อแบบขนาน	29
รูปที่ 4.5 การต่อแบบผสมผสาน	29
รูปที่ 4.6 การวางแผนติดตั้งโครงสร้าง	30
รูปที่ 4.7 แบบตำแหน่งการวางแผงโซลาร์เซลล์	31
รูปที่ 4.8 แบบ Single line Diagram for DC panel	32
รูปที่ 4.9 แบบ Single line Diagram	33
รูปที่ 4.10 พื้นที่การติดตั้ง	34
รูปที่ 4.11 การวัดระยะ โครงสร้าง	34
รูปที่ 4.12 ติดตั้ง L-FEET ยึดหลังคาเมทัลชีส	35
รูปที่ 4.13 ติดตั้งรางอลูมิเนียมยึดเข้ากับ L-FEET	35
รูปที่ 4.14 การวางแผงโซลาร์เซลล์เตรียมก่อนติดตั้ง	36
รูปที่ 4.15 ต่อสายแผงโซลาร์เซลล์เข้ากัน	36

สารบัญรูปภาพ (ต่อ)

	หน้า	
รูปที่ 4.16	ยึดแผงโซลาร์เซลล์	37
รูปที่ 4.17	ติดตั้งแผงโซลาร์เซลล์แล้วเสร็จ	37
รูปที่ 4.18	ต่อสายจากแผงโซลาร์เซลล์เข้าสู่ DC-Panel	38
รูปที่ 4.19	ต่อสายจากตู้ DC-Panel เข้าอินเวอร์เตอร์	39
รูปที่ 4.20	ต่อสายจากอินเวอร์เตอร์ไปยังตู้ PV-DB	39
รูปที่ 4.21	ตู้ PV-DB	40
รูปที่ 4.22	ส่วนประกอบภายในตู้ PV-DB	40
รูปที่ 4.23	ตู้ DB-01	41
รูปที่ 4.24	ส่วนประกอบภายในตู้ DB-01	41
รูปที่ 4.25	CT หม้อแปลงวัดกระแส	42
รูปที่ 4.26	ติดตั้งคล็อง CT	42
รูปที่ 4.27	การใช้ Clamp ยึดสกรูกับหลักดิน	43
รูปที่ 4.28	การเดินท่อกราวด์หลักดิน	43
รูปที่ 4.29	ขั้นตอนการติดตั้ง Temperature Sensor (PT100)	44
รูปที่ 4.30	ขั้นตอนการติดตั้ง Environmental sensor installation	44
รูปที่ 4.31	สตริงที่1	45
รูปที่ 4.32	สตริงที่2	45
รูปที่ 4.33	สตริงที่3	45
รูปที่ 4.34	สตริงที่4	45
รูปที่ 4.35	เทสกราวด์	46
รูปที่ 4.36	แสดงการผลิตพลังงาน	47

สารบัญรูปภาพ (ต่อ)

	หน้า
รูปที่ 4.37 ข้อมูลรายละเอียดการผลิตพลังงาน	48
รูปที่ 4.38 ผลิตพลังงาน	49
รูปที่ 4.39 กราฟแสดงการผลิต วันที่ 17/12/2021	51
รูปที่ 4.40 กราฟแสดงการผลิต วันที่ 18/12/2021	53
รูปที่ 4.41 กราฟแสดงการผลิต วันที่ 19/12/2021	55
รูปที่ 4.42 กราฟแสดงการผลิต วันที่ 20/12/2021	57
รูปที่ 4.43 กราฟแสดงการผลิต วันที่ 21/12/2021	59
รูปที่ 4.44 กราฟแสดงการผลิต วันที่ 22/12/2021	61
รูปที่ 4.45 กราฟแสดงการผลิต วันที่ 23/12/2021	63

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 การเลือกใช้สายไฟฟ้า	10
ตารางที่ 3.1 ขั้นตอนและระยะเวลาในการดำเนินการโครงการ	24
ตารางที่ 4.1 ตารางบันทึกค่าที่วัดได้จากแผงโซลาร์เซลล์	46
ตารางที่ 4.2 ตารางการผลิต วันที่ 17 ธันวาคม 2021	50
ตารางที่ 4.3 ตารางการผลิต วันที่ 18 ธันวาคม 2021	52
ตารางที่ 4.4 ตารางการผลิต วันที่ 19 ธันวาคม 2021	54
ตารางที่ 4.5 ตารางการผลิต วันที่ 20 ธันวาคม 2021	56
ตารางที่ 4.6 ตารางการผลิต วันที่ 21 ธันวาคม 2021	58
ตารางที่ 4.7 ตารางการผลิต วันที่ 22 ธันวาคม 2021	60
ตารางที่ 4.8 ตารางการผลิต วันที่ 23 ธันวาคม 2021	62

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เนื่องจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและแนวโน้มของประชากรที่เพิ่มสูงขึ้น ทำให้เกิดปัญหาด้านพลังงานไฟฟ้า ซึ่งเป็นปัญหาที่สำคัญอย่างมาก สำหรับพลังงานไฟฟ้าที่ใช้อยู่ในปัจจุบันนั้น เป็นพลังงานที่ได้จากฟอสซิล เช่น ถ่านหิน ปิโตรเลียม และแก๊สธรรมชาติ ซึ่งปล่อยคาร์บอนไดออกไซด์ปริมาณมหาศาล และมีมลพิษค่อนข้างสูงจึงเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดภาวะโลกร้อน จึงเห็นว่าพลังงานแสงอาทิตย์เป็นพลังงานที่ตอบโจทย์ทั้งในด้านพลังงานทดแทนและพลังงานสะอาด

ด้วยเหตุนี้จึงได้จัดทำรายงานโครงการสหกิจศึกษาเล่มนี้ขึ้น เพื่อใช้สำหรับเป็นแนวทางในการศึกษาระบบไฟฟ้าโซลาร์เซลล์ได้เป็นอย่างดี และสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และได้มาตรฐาน ซึ่งทั้งนี้จะได้นำเสนอเนื้อหาของการศึกษาระบบไฟฟ้าโซลาร์เซลล์

1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ

- 1.2.1 เพื่อเรียนรู้ให้เข้าใจระบบติดตั้ง
- 1.2.2 เพื่อติดตั้งระบบ โซลาร์เซลล์แบบออนกริด

1.3 ขอบเขตของโครงการ

- 1.3.1 ติดตั้งระบบ โซลาร์เซลล์แบบออนกริด ขนาด 30 kW
- 1.3.2 ใช้แผงโซลาร์เซลล์ชนิดโมโนคริสตัลไลน์ ขนาด 540 W จำนวน 60 แผง
- 1.3.3 อุปกรณ์เสริมอินเวอร์เตอร์ขนาด 30 kW

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1.4.1 ประหยัดพลังงาน และได้พลังงานที่สะอาด
- 1.4.2 ได้รู้จักระบบ โซลาร์เซลล์แบบออนกริด
- 1.4.3 ได้รู้จักระบบ โซลาร์เซลล์แบบมีประสิทธิภาพ
- 1.4.4 ผู้ที่มีระบบควบคุมสามารถนำไปใช้ได้ และได้ลดประหยัดค่าไฟ

บทที่ 2

ทฤษฎีและเนื้อหาที่เกี่ยวข้อง

2.1 บทนำ

ในงานออกแบบและติดตั้งระบบผลิตพลังงานไฟฟ้าโดยใช้โซลาร์เซลล์ระบบออนกริดหรือแบบที่ต้องมีการเชื่อมต่อเข้ากับไลน์ของการไฟฟ้า ผู้ทำการออกแบบและติดตั้งต้องมีความรู้ความเข้าใจในหลักการทำงานของอุปกรณ์ต่างๆ ทั้งหมดที่จำเป็นต้องใช้ในระบบเป็นอย่างดี ดังนั้นในบทนี้จะอธิบายถึงรายละเอียดหลักการทำงานของอุปกรณ์ต่างๆ ได้แก่โซลาร์เซลล์ อินเวอร์เตอร์ อุปกรณ์ในการติดตั้งโซลาร์เซลล์ปัจจัยต่างๆ ที่ส่งผลกระทบต่อการผลิตพลังงานไฟฟ้าของโซลาร์เซลล์

2.2 โซลาร์เซลล์ (Solar Cell)

ความรู้เบื้องต้นโซลาร์เซลล์

ระบบออนกริด(On Grid)เป็นระบบ โซลาร์เซลล์เป็นแบบต่อเข้ากับระบบสายส่งจากการไฟฟ้า การผลิตไฟฟ้าระบบนี้จะใช้แผงโซลาร์เซลล์สำหรับการกำเนิดไฟฟ้า หลังจากนั้นจะจ่ายไฟให้กับกริดไทอินเวอร์เตอร์ ซึ่งจะแปลงไฟฟ้ากระแส(DC)ตรงเป็นกระแสสลับ(AC)และจะต่อเข้ากับระบบไฟฟ้าบ้าน เพื่อใช้งานร่วมกันต่อไประบบออนกริดเป็นอีกหนึ่งทางเลือกในการช่วยประหยัดพลังงาน โดยใช้แผงโซลาร์เซลล์ที่รับพลังงานความร้อนจากแสงอาทิตย์ ซึ่งระบบนี้เหมาะกับใช้งานในตอนกลางวันเท่านั้น เช่น บ้านที่มีการใช้งานในตอนกลางวันอาคารสำนักงานที่ทำงานในตอนกลางวัน วัด โรงเรียน มหาลยออฟฟิต หรือห้างสรรพสินค้า เป็นต้น

ส่วนข้อดีข้อเสียของระบบออนกริด ข้อดี คือจะมีแหล่งจ่ายไฟจากทั้งสองทาง ทางหนึ่งจากการไฟฟ้าและ อีกทางหนึ่งจากแผงโซลาร์เซลล์ ระบบไฟที่ผลิตได้จากแผงโซลาร์เซลล์ จะแปลงไฟโดยอินเวอร์เตอร์ และสามารถต่อไฟร่วมกับระบบไฟจากการไฟฟ้าได้ ไม่ต้องทำระบบไฟสลับก็สามารถใช้กับอุปกรณ์ไฟฟ้าทุกชนิดโดยระบบนี้ไม่ต้องสำรองแบตเตอรี่ สามารถลดค่าไฟฟ้า หรือเรียกได้ว่าฟรีค่าไฟจ่ายเนื่องจากผลิตไฟฟ้าได้เองในตอนกลางวันใช้ไฟฟ้าฟรี

ข้อเสีย คือ กรณีที่ไฟจากการไฟฟ้าดับ ถึงแม้ว่าระบบโซลาร์เซลล์ยังจ่ายไฟปกติก็ตาม แต่กริดไทอินเวอร์เตอร์จะหยุดทำงาน โดยไม่จ่ายไฟเข้าสายส่งเพื่อป้องกันไฟฟ้าดูดเจ้าหน้าที่การไฟฟ้า ซึ่งกำลังซ่อมระบบสายไฟตามท้องถนน การใช้ระบบนี้จะใช้ในพื้นที่ ที่มีการไฟฟ้าเข้าถึงใช้เพื่อช่วยลดค่าไฟฟ้า ซึ่งทางผู้ที่ต้องการติดตั้ง ต้องมีพื้นที่สำหรับรองรับแผงโซลาร์เซลล์ และรู้ปริมาณการใช้ไฟฟ้าในตอนกลางวัน โดยดูจากหน่วยการใช้ไฟฟ้า ที่เสียค่าไฟฟ้าแต่ละเดือน เพื่อออกแบบกำลังการผลิต หาขนาดกริด ไทอินเวอร์เตอร์ และจำนวนแผงโซลาร์เซลล์ หลักการทำงานเบื้องต้นของโซลาร์เซลล์แบบออนกริดสามารถแสดงได้ดังรูปที่ 2.1

รูปที่ 2.1 การทำงานเบื้องต้นของโซลาร์เซลล์แบบออนกริด (On-grid solar)

ระบบออฟกริด(Off-Grid)เป็นระบบที่ไม่เชื่อมต่อการไฟฟ้า ไฟฟ้าที่ผลิตได้จะถูกเก็บในแบตเตอรี่ และนำมาใช้งานเมื่อเราเปิดอุปกรณ์เครื่องใช้ไฟฟ้า โดยปริมาณความจุของแบตเตอรี่ขึ้นอยู่กับจำนวนลูกแบตเตอรี่ จะขึ้นอยู่กับปริมาณความต้องการใช้พลังงานของบ้านแต่ละหลังที่มีรายจ่ายค่าไฟฟ้าที่ต้องจ่ายให้การไฟฟ้าเป็นรายเดือน

ข้อดีของระบบออฟกริด ในช่วงเวลาที่ต้องการใช้ไฟฟ้าฉุกเฉินคับขัน ในยามไฟตกหรือดับเราสามารถนำพลังงานไฟฟ้าที่ซาร์จในแบตเตอรี่มาใช้งานได้ การติดตั้งระบบนี้จะใช้อุปกรณ์เกรดต่ำ ราคาไม่แพงหาซื้อได้ง่าย ติดตั้งเองได้ไม่ต้องทำเรื่องขออนุญาต

ข้อเสียของระบบออฟกริด เนื่องจากไม่ได้ใช้ไฟฟ้าจากการไฟฟ้าจึงไม่สามารถขายไฟฟ้าที่ผลิตจากแผงโซลาร์เซลล์ของเราได้ และหากแบตเตอรี่เต็มแล้วและไม่ใช้ไฟฟ้าในตอนกลางวัน ไฟฟ้าที่ผลิตได้ก็จะสูญเปล่า จุดคืนทุนไม่แน่นอนเนื่องจากจะต้องเปลี่ยนแบตเตอรี่ทุกๆ 5-10 ปี หลักการทำงานเบื้องต้นของโซลาร์เซลล์แบบออฟกริดสามารถแสดงได้ดังรูปที่ 2.2

รูปที่ 2.2 การทำงานเบื้องต้นของโซลาร์เซลล์แบบออฟกริด(Off-grid solar)

หลักทิศทางการติดตั้ง สามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ 1.แบบหมุนตามแสงอาทิตย์ โดยจะใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการคำนวณว่ามุมและทิศทางใดๆที่สามารถรับแสงจากดวงอาทิตย์มากที่สุด จากนั้นจึงสั่งให้กลไกหมุนแผงโซลาร์เซลล์ไปยังทิศทางนั้นๆ(คล้ายๆกับดอกทานตะวันที่จะหันไปหาดวงอาทิตย์ได้เอง) 2.แบบติดตั้งอยู่กับที่ จะต่างจากแบบแรกคือแผงโซลาร์เซลล์ไม่สามารถขยับได้ ผู้ติดตั้งต้องศึกษาข้อมูลแต่ละพื้นที่เพื่อกำหนดทิศทางและมุมมองเสาให้ดีก่อนการติดตั้ง โดยปกติการเคลื่อนที่ของโลกรอบดวงอาทิตย์จะเป็นลักษณะวงรีแคบๆและโลกจะหมุนรอบตัวเองไปด้วย คิดเป็นเวลา หมุนรอบตัวเองหนึ่งรอบเท่ากับหนึ่งวัน โดยจะมีมุมหมุนเอียงที่ คงที่ 23.45 องศา จึงเป็นผลให้แสงแดดแรงในช่วงฤดูร้อนมากกว่าฤดูหนาว และส่งผลให้ฤดูร้อนมีเวลากลางวันยาวกว่าฤดูหนาวนั่นเอง ซึ่งประเทศไทยตั้งอยู่เหนือเส้นศูนย์สูตร เมื่อพระอาทิตย์ขึ้นทางทิศตะวันออก จากนั้นจึงอ้อมผ่านทิศใต้ก่อนจะตกดินทางทิศตะวันตก ดังนั้นการติดตั้งแผงโซลาร์เซลล์ที่ดีควรหันไปทางทิศใต้ โดยเอียงทำมุมกับดวงอาทิตย์ประมาณ 15องศา จึงจะได้ประสิทธิภาพในการผลิตไฟฟ้ามากที่สุดแสดงได้ดังรูปที่ 2.3 และ 2.4

รูปที่ 2.3 การตั้งแผงโซลาร์เซลล์เอียงทำมุม15องศา

รูปที่ 2.4 การตั้งทิศทางของแผง

2.2.1 ชนิดของโซลาร์เซลล์

ชนิดของเซลล์แสงอาทิตย์แบ่งตามวัสดุที่ใช้ผลิตแบ่งได้ 3 ชนิดหลักๆ คือ

(1) เซลล์แสงอาทิตย์ที่ทำจากซิลิคอน ชนิดผลึกเดี่ยว (Single Crystalline Silicon Solar Cell)

(2) เซลล์แสงอาทิตย์ที่ทำจากอะมอร์ฟัสซิลิคอน (Amorphous Silicon Solar Cell)

(3) เซลล์แสงอาทิตย์ที่ทำจากสารกึ่งตัวนำชนิดอื่นๆ เช่น แกลเลียม อาร์เซไนด์, แกลเนียม เทลลูไรด์ และ คอปเปอร์ อินเดียม ไดเซเลไนด์ เป็นต้น ซึ่งจะมีทั้งชนิดผลึกเดี่ยว (Single Crystalline) และผลึกรวม (Polycrystalline)

2.2.1.1 โซลาร์เซลล์แสงอาทิตย์ที่ทำจากซิลิคอน (Single Crystalline Silicon Solar Cell)

- โซลาร์เซลล์ชนิดผลึกเดี่ยว เรียกว่า โซลาร์เซลล์แบบโมโนคริสตัลไลน์ (Monocrystalline Silicon Solar Cell) เป็นโซลาร์เซลล์ที่ทำจากซิลิคอนมีประสิทธิภาพประมาณ 15-24 % ลักษณะของโซลาร์เซลล์แบบนี้ สามารถแสดงได้ดังรูปที่ 2.5

รูปที่ 2.5 โซลาร์เซลล์แบบโมโนคริสตัลไลน์

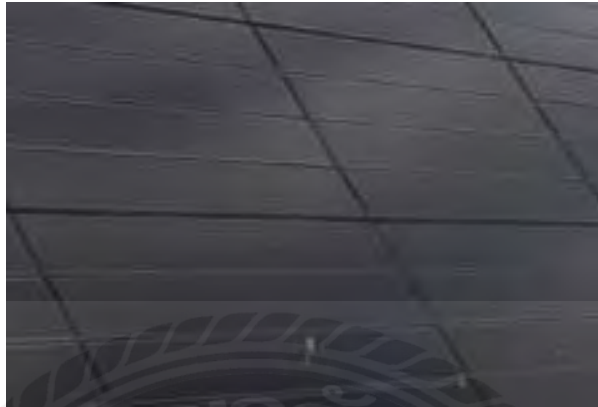
- โซลาร์เซลล์ชนิดผลึกรวม เรียกว่า โซลาร์เซลล์แบบโพลีคริสตัลไลน์ (Polycrystalline Silicon Solar Cell) เป็นโซลาร์เซลล์ที่ทำจากสารซิลิคอนลักษณะเป็นแผ่นซิลิคอนแข็งและบางมาก และมีประสิทธิภาพประมาณ 10-17 % ลักษณะของโซลาร์เซลล์แบบนี้ สามารถแสดงได้ดังรูปที่ 2.6

รูปที่ 2.6 โซลาร์เซลล์แบบโพลีคริสตัลไลน์

2.2.1.2 โซลาร์เซลล์แสงอาทิตย์ที่ทำจากอะมอร์ฟัสซิลิคอน (Amorphous Silicon Solar Cell)

โซลาร์เซลล์ที่ทำจากอะมอร์ฟัสซิลิคอน มีลักษณะเป็นฟิล์มบาง และมีน้ำหนักที่เบา และ มีประสิทธิภาพประมาณ 5-13 % มีลักษณะที่สามารถแสดงได้ดังรูปที่ 2.7

รูปที่ 2.7 โซลาร์เซลล์ชนิดอะมอร์ฟัสซิลิคอน

2.2.1.3. โซลาร์เซลล์แสงอาทิตย์ที่ทำจากสารกึ่งตัวนำชนิดอื่นๆ

โซลาร์เซลล์ที่ทำจากสารกึ่งตัวนำชนิดอื่นๆ เช่น แกลเลียม อาร์เซไนด์ , แคดเมียม เทลลูไรด์ และคอปเปอร์ อินเดียม ไดเซไนด์ เป็นต้น ซึ่งจะมีทั้งชนิดผลึกเดี่ยว (Single Crystalline) และผลึกรวม (Polycrystalline) โซลาร์เซลล์ประเภทนี้จะมีราคาที่ยังสูงมากกว่า 2 ชนิด ที่ทำจากซิลิคอน และอะมอร์ฟัสซิลิคอน และโซลาร์เซลล์ที่ผลิตจากสารกึ่งตัวนำชนิดอื่นนี้จะมีประสิทธิภาพที่สูงถึง 20-35 % โดยส่วนใหญ่แล้วโซลาร์เซลล์ชนิดนี้ส่วนใหญ่จะนำไปใช้กับกิจการด้านอวกาศ

คุณสมบัติทางไฟฟ้าของแผงโซลาร์เซลล์ (Solar Cell)

คุณสมบัติทางไฟฟ้าของแผงโซลาร์เซลล์นี้ ส่วนที่สำคัญที่ต้องนำมาพิจารณาในการออกแบบระบบ และการจัดหาอุปกรณ์ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการเสียหายต่ออุปกรณ์ที่จะต้องนำมาต่อรวมกัน เพื่อสร้างระบบการผลิตไฟฟ้า จากโซลาร์เซลล์มีส่วนสำคัญ ดังนี้

Peak Power (P max) กำลังไฟฟ้าสูงสุดของโซลาร์เซลล์	มีหน่วยเป็น วัตต์ (W)
Operating Voltage (Vmp) แรงดันไฟฟ้าในขณะที่ต้องกับโหลด	มีหน่วยเป็น โวลต์ (V)
Operating Current (Imp) กระแสไฟฟ้าในขณะที่ต้องกับโหลด	มีหน่วยเป็น แอมป์ (A)
Open Circuit Voltage (Voc) แรงดันไฟฟ้าวงจรเปิด	มีหน่วยเป็น โวลต์ (V)
Short Circuit Current (Isc) กระแสไฟฟ้าลัดวงจร	มีหน่วยเป็น แอมป์ (A)

2.3 อินเวอร์เตอร์ (Inverter)

แผงโซลาร์เซลล์จะผลิตพลังงานไฟฟ้าออกมาในรูปแบบของไฟกระแสตรง (Direct Current : DC) แต่เครื่องใช้ไฟฟ้าในอาศัยโดยส่วนใหญ่นั้น จะเป็นเครื่องใช้ไฟฟ้ากระแสสลับ (Alternating Current : AC) เป็นหลัก ดังนั้นการที่จะทำให้ไฟฟ้าที่ผลิตจากแผงโซลาร์เซลล์ให้ใช้กับเครื่องใช้ไฟฟ้าโดยทั่วไปได้ ก็ต้องมีตัวแปลงกระแสไฟฟ้า นั่นคืออินเวอร์เตอร์ ลักษณะของเครื่องอินเวอร์เตอร์จะสามารถแสดงได้ดังรูปที่ 2.8

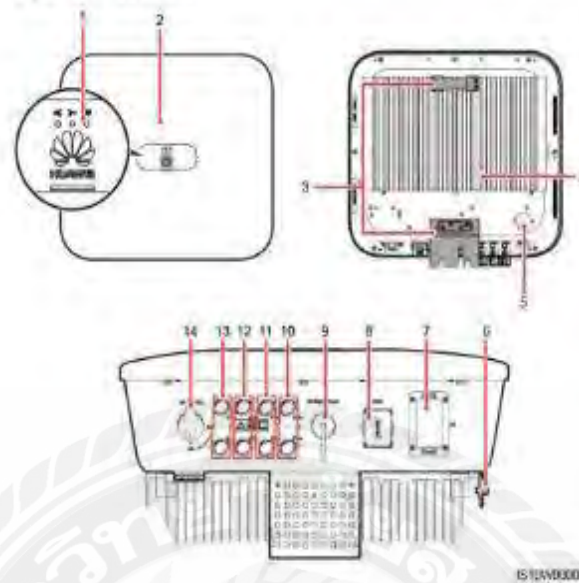
รูปที่ 2.8 เครื่องอินเวอร์เตอร์ HUAWEI 30kW

2.3.1 หลักการทำงาน

หลักการทำงานของอินเวอร์เตอร์คือจะรับพลังงานไฟฟ้ากระแสตรงเข้าไปสู่ตัวเครื่องอินเวอร์เตอร์ ไม่ว่าจะการผลิตจากแผงโซลาร์เซลล์แล้วส่งไปที่ควบคุมกระแส หรือไฟฟ้ากระแสตรงจากแบตเตอรี่ก็ตาม หลังจากนั้นจะผ่านวงจรไฟฟ้าภายในตัวอินเวอร์เตอร์ที่ประกอบไปด้วยทรานซิสเตอร์ ซึ่งจะทำหน้าที่ในการแปลงแรงดันให้สลับไปมาระหว่างความต่างศักย์มีเป็นบวกและลบจนได้เป็นพลังงานไฟฟ้าที่เป็นกระแสสลับโดยมีจำนวนครั้งที่สลับไปมาเท่ากับ 100-120 ครั้งต่อวินาที (ความถี่ 50-60 เฮิรตซ์) แล้วแต่การออกแบบวงจรภายในโดยเครื่องใช้ไฟฟ้าที่ผลิตและใช้กันอยู่ในประเทศไทยโดยทั่วไป มีแรงดันไฟฟ้ากระแสสลับอยู่ที่ 220-230 โวลต์ (V) ความถี่ 50 เฮิรตซ์ (Hz)

2.3.3 รายละเอียดภายในของอินเวอร์เตอร์ รูปที่ 2.9

Figure 2-4 Appearance

รูปที่ 2.9 รายละเอียดของอินเวอร์

- 1) ไฟ LED
- 2) แผงด้านหน้า
- 3) แผ่นยึด
- 4) แผ่นระบายความร้อน
- 5) วาล์วระบายอากาศ
- 6) สกรูกราวด์
- 7) พอร์ตเอาต์พุต AC (AC)
- 8) พอร์ตการสื่อสาร (COM)
- 9) พอร์ต Smart Dongle (GPRS/4G/WLAN)
- 10) ขั้วอินพุต DC (PV4+/PV4-)
- 11) ขั้วอินพุต DC (PV3+/PV3-)
- 12) ขั้วอินพุต DC (PV2+/PV2-)
- 13) ขั้วอินพุต DC (PV1+/PV1-)
- 14) สวิตช์ DC (สวิตช์ DC)

2.3.2 อินเวอร์เตอร์ตามระบบที่ติดตั้ง

โดยทั่วไปอินเวอร์เตอร์จะแบ่งแยกตามระบบผลิตพลังงานไฟฟ้าจากโซลาร์เซลล์ซึ่งมีอยู่สองแบบใหญ่ๆ ด้วยกัน ได้แก่

(1) อินเวอร์เตอร์ที่ใช้กับระบบสแตนด์ออลน (Stand – Alone System)

อินเวอร์เตอร์ที่ใช้ในระบบสแตนด์ออลนหรือระบบอิสระที่ไม่มีปฏิสัมพันธ์กับการไฟฟ้า อินเวอร์เตอร์แบบนี้จะมีหลักการทำงานเบื้องต้นที่กล่าวไปคือ รับพลังงานไฟฟ้ากระแสตรงที่ผลิตได้จากแผงโซลาร์เซลล์ หรือไฟฟ้ากระแสตรงจากแบตเตอรี่ (เวลากลางคืนจากพลังงานที่ชาร์จไว้โดยแผงโซลาร์เซลล์ในเวลากลางวัน) แล้วแปลงเป็นไฟฟ้ากระแสสลับ จ่ายให้กับเครื่องใช้ไฟฟ้ากระแสสลับต่อไป

(2) อินเวอร์เตอร์ที่ใช้ระบบออนกริด (On - grid System)

อินเวอร์เตอร์ที่ใช้ในระบบออนกริดหรือระบบที่ทำงานสัมพันธ์กับการไฟฟ้า มีชื่อเรียกอินเวอร์เตอร์ชนิดนี้โดยทั่วไปว่า กริดไทด์อินเวอร์เตอร์ (Grid - Tied Inverter) ลักษณะการทำงานของอินเวอร์เตอร์ระบบนี้จะเหมือนกับอินเวอร์เตอร์โดยปกติทั่วไปแต่จะต้องมีแรงดันไฟฟ้ากระแสสลับจากการไฟฟ้าป้อนให้กับอินเวอร์เตอร์อีกทางหนึ่งด้วย ตัวอินเวอร์เตอร์แบบนี้ถึงจะทำงาน ไฟฟ้าที่ผลิตได้จากแผงโซลาร์เซลล์จะถูกใช้ไปกับเครื่องใช้ไฟฟ้าต่างๆภายในบ้าน (สำหรับระบบออนกริดแบบลดภาระค่าไฟฟ้า) หรืออาจจะแปลงไฟฟ้าที่ผลิตได้จากแผงโซลาร์เซลล์ป้อนตรงให้กับสายส่งเพื่อขายไฟให้กับการไฟฟ้าตามโครงการ VSPP ได้

2.4 สายไฟฟ้าโซลาร์เซลล์ PV1-F

การเชื่อมต่อระบบโซลาร์เซลล์ ต้องใช้สายไฟฟ้า สาย PV / PV1-F เป็นสายไฟสำหรับไฟ DC ออกแบบมาเพื่อระบบโซลาร์เซลล์โดยเฉพาะ เป็นสายที่ทำจากทองแดงเคลือบดีบุก หุ้มฉนวน 2 ชั้น ทดความร้อนสูง มีความสามารถทนอุณหภูมิได้ไม่น้อยกว่า 80 °C ซึ่งเรียกสายสำหรับโซลาร์เซลล์ ภายในสาย PV1-F ประกอบด้วยสายเส้นเล็ก ๆ จำนวนมาก ทำให้เหมาะกับไฟฟ้ากระแสตรง (DC) กระแสไฟฟ้าไหลผ่านได้ดี เพราะไฟฟ้าระบบกระแสตรง จะวิ่งที่ขอบของสายไฟเส้นเล็ก ๆ มีค่าความสูญเสียการไฟฟ้าน้อยกว่า การเลือกใช้สายจะต้องพิจารณากระแสแรงดัน และระยะทาง การใช้สายยาวมากเกินไปจะทำให้เกิดการสูญเสีย ดังนั้นการติดตั้งระบบจะต้องคำนวณค่าการสูญเสียที่ไม่ควรเกิน 0.6 โวลต์ ลักษณะของสายไฟฟ้าโซลาร์เซลล์ แสดงดังรูปที่ 2.10 และตารางการเลือกใช้สายไฟฟ้าโซลาร์เซลล์ดัง ตารางที่ 2.1

$$\text{แรงดันที่สูญเสีย} = \text{กระแสไฟฟ้า} \times [0.02 \times \text{ความยาว (ม)} / \text{พื้นที่หน้าตัด (มม.}^2)] \quad (2.1)$$

รูปที่ 2.10 สาย PV1-F

ตารางที่ 2.1 การเลือกใช้สายไฟฟ้า

กระแส (A)	รองรับแรงดันไฟฟ้า	ขนาดสาย (Sq.mm)
41	AC 0.6/1kV; DC 1.8kV	PV1-F 1*2.52
55	AC 0.6/1kV; DC 1.8kV	PV1-F 1*4.024
70	AC 0.6/1kV; DC 1.8kV	PV1-F 1*6.02
98	AC 0.6/1kV; DC 1.8kV	PV1-F 1*102
132	AC 0.6/1kV; DC 1.8kV	PV1-F 1*162
218	C 0.6/1kV; DC 1.8kV	PV1-F 1*352

2.5 อุปกรณ์เม้าตึงสำหรับยึดแผงโซลาร์เซลล์

2.5.1 End - Clamp Assembly

End - Clamp Assembly คือ ตัวยึดแผ่น โซลาร์เซลล์ ตัวแรกและตัวสุดท้าย แต่ละแถวที่วางแผงโซลาร์เซลล์ ให้วางบน เหล็กทรงกับแผ่นโซลาร์เซลล์ ได้โดยไม่ขยับ ลักษณะของ End - Clamp สามารถแสดงได้ดังรูปที่ 2.11

รูปที่ 2.11 End - Clamp Assembly

2.5.2 Mid - Clamp Assembly

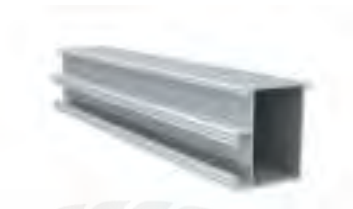
Mid - Clamp Assembly คือ ตัวกดยึดระหว่างแผงโซลาร์เซลล์แต่ละแผ่น ให้ยึดติดกันได้อย่างแน่นขึ้น ลักษณะของ Mid - Clamp สามารถแสดงได้ดังรูปที่ 2.12

รูปที่ 2.12 Mid - Clamp Assembly

2.5.3 รางอลูมิเนียม

รางอลูมิเนียมที่ใช้ในการยึดโครงสร้างรองรับแผงโซลาร์เซลล์ ผลิตจากเหล็กชุบร้อน (Hot Galvanized Steel) แบบเหล็กอลูมิเนียมที่ใช้มีความยาว 4,200 มม. และผลิตจากอลูมิเนียม AL 6005 มีการออกแบบให้สามารถคงทนต่อการใช้งานโครงสร้างนี้ได้ถึงประมาณ 20 ปีลักษณะของรางอลูมิเนียม จะแสดงดังรูปที่ 2.13

รูปที่ 2.13 รางอลูมิเนียม

2.5.4 L-FEET

คืออุปกรณ์ที่ใช้สำหรับยึดติดกับโครงสร้างหลังคาเมทัลชีท จะแสดงดังรูปที่ 2.14

รูปที่ 2.14 L-FEET

2.6 MC4 Solar Connector

MC4 Solar Connector ขั้วต่อ คอนเนคเตอร์สำหรับโซลาร์เซลล์นิยมนำใช้สำหรับการเชื่อมต่อสายไฟของแผงโซลาร์เซลล์เข้าด้วยกัน ขั้วของ MC4 จะมี 2 ขั้ว ขั้วที่เป็นตัวเสียบ (Plug) และขั้วที่เป็นตัวรับ (Socket) ตัวเสียบและตัวรับนั้นจะถูกวางไว้ภายในวัสดุหุ้มที่เป็นพลาสติกที่จะเป็นเพศตรงกันข้ามกัน โดยตัวเสียบจะไปใส่อยู่ในวัสดุหุ้มรูปทรงกระบอกที่คล้ายกับ Connector ตัวเมีย แต่เรียกว่าตัวผู้ ส่วนตัวรับที่ใส่ในหัววัสดุหุ้มที่เหลี่ยมที่มีหน้าตาคล้ายกับ Connector ตัวผู้ แต่เรียกว่าตัวเมีย และสำหรับ Connector ตัวเมียนั้นจะมีนิ้วพลาสติก 2 อันที่ต้องกดไปยังหัวตรงกลางเล็กน้อย ทำเพื่อที่จะแทรกเข้าไปอยู่ในรูด้านหน้าของ Connector ตัวผู้ เมื่อขันขั้วของตัวผู้และตัวเมียเข้าด้วยกันแล้ว นิ้วพลาสติกจะเข้าไปอยู่พอดีกับรอยตัดทั้ง 2 ข้างของ Connector ตัวผู้ทำให้ Connector ทั้งคู่เข้าล็อกกัน และเมื่อมีการเชื่อมต่อเข้าด้วยกันแล้วก็จะมีความปลอดภัยที่เพิ่มมากขึ้นของวงจรสำหรับซีลที่เหมาะสมกับหัวขั้วต่อ MC4 นั้นจำเป็นต้องใช้สายเคเบิลที่มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางที่ถูกต้อง และโดยปกติแล้วจะเลือกใช้สายที่มีฉนวนกันความร้อน และสามารถป้องกันแสง UV ได้ ขั้วต่อ MC4 นั้นเป็นอุปกรณ์ที่ใช้งานกลางแจ้งจึงจำเป็นต้องมีการออกแบบเป็นอย่างดี มีการใช้วัสดุที่ทนต่อสภาพอากาศ และทนแสงแดดจากสภาวะภายนอกได้อย่างดีคือ สามารถทนต่ออุณหภูมิที่ต่ำสุดตั้งแต่ -40 องศาเซลเซียส จนถึง 85 องศาเซลเซียส และยังสามารถทนทานต่อรังสี UV ในระยะยาวได้ มีความต้านทานของตัวขั้วที่คงที่ และสามารถรองรับกระแสไฟฟ้าได้สูงสุดที่ 20A แรงดันไฟฟ้า 600V ขึ้นอยู่กับตัวนำที่ใช้ ลักษณะของ MC4 Solar Connector จะแสดงให้เห็นดังรูปที่ 2.15

รูปที่ 2.15 MC4 Solar Connector

2.7 ตู้คอนโทรลที่ใช้ในการประกอบงาน

2.7.1 ตู้DC PANEL คือเป็นตู้อุปกรณ์ที่ทำงานรับไฟฟ้าจากแผงโซลาร์เซลล์แต่ละสตริง และจ่ายออกไปยังอินเวอร์เตอร์และเปิดปิดวงจรไฟฟ้าหรือกระแสไฟฟ้า แบบไม้อัตโนมัติแต่สามารถเปิดวงจรได้อัตโนมัติถ้าหากว่ามีกระแสไฟฟ้าไหลผ่านมากเกินไปเกินกว่าค่าที่กำหนด เบรกเกอร์จะทำหน้าที่ทันทีโดยไม่เกิดความเสียหายใดๆ และถ้าหากมีกระแสไหลผ่านมากเกินไปในขณะที่เปิดสวิตช์หรือเกิดการช็อตหรือลัดวงจรเกิดขึ้นเบรกเกอร์จะทริปลงทันทีโดยเบรกเกอร์ที่นำมาใช้งานขนาด25แอมป์ และกระแสไฟฟ้า AC หรือ DC ควรใช้ตามที่เบรกเกอร์กำหนดชนิดเพื่ออายุการใช้งานและความปลอดภัยต่างๆ จะแสดงดังรูปที่ 2.16 และรูปที่ 2.17

รูปที่ 2.16 ภายในตู้ DC Panel

รูปที่ 2.17 ตู้ DC Panel

2.7.2 ตู้PV-DB จะมีหน้าที่รับไฟที่แปลงจากอินเวอร์เตอร์เพื่อส่งไปยังตู้DB-01เพื่อจ่าย
เข้าให้กับตู้โหลด จะแสดงได้ดังรูปที่ 2.18 และรูปที่ 2.19

รูปที่ 2.18 ภายในตู้ PV-DB

รูปที่ 2.19 ตู้ PV-DB

2.7.3 ตู้DB-01 เป็นตู้ที่จ่ายไฟเข้าไปยังตู้โหนดเพื่อจะจ่ายไฟเข้าไปใช้งานในโหนดต่างๆได้
ในช่วงกลางวัน จะแสดงได้ดังรูปที่ 2.20และ รูปที่ 2.21

รูปที่ 2.20 DB-01

รูปที่ 2.21 ภายในตู้ DB-01

ภาพรวมของการติดตั้งตู้ไฟฟ้าและอุปกรณ์ภายในอาคาร แสดงได้ดังรูปที่ 2.22

รูปที่ 2.22 ภาพรวมภายในของการติดตั้งตู้ไฟฟ้าและอุปกรณ์ภายในอาคาร

2.8 Current Transformer (CT) วัดกระแสไฟฟ้า

CTเป็นอุปกรณ์ไฟฟ้าที่ใช้ในการประกอบการวัดกระแสไฟฟ้าโดยต่อร่วมกับเครื่องวัดกระแส หรือ Power Meter โดยทำหน้าที่แปลงกระแสไฟฟ้า หรือลดทอนกระแสไฟฟ้า (Step down) ที่จะวัดนั้นให้เหมาะสมกับพิกัดกระแสไฟฟ้าที่ขดลวดกระแสของเครื่องมือวัดรับได้ เช่น อัตราส่วน 15/5A,150/5A,500/5A หรือรวมไปจนถึงกระแสที่สูงๆเช่น 10000/5A,15000/5Aเป็นต้นค่าBurden หมายถึง กำลังไฟฟ้าที่สูญเสีย(VA)ของขดลวดแปลงกระแสไฟฟ้า หลักการ คือ เมื่อมีอุปกรณ์ไฟฟ้าทุกตัวที่ต่ออนุกรมขดลวดด้าน secondary มีกำลังไฟฟ้าสูญเสียในเครื่องวัดรวมกันกับกำลังไฟฟ้าสูญเสียในสายวัดมีค่าภายใต้เบอร์เดนของขดลวดแปลงกระแสแล้ว การผิดพลาดจากการวัดจะเป็นไปตามคลาส ของขดลวดแปลงกระแสไฟฟ้านั้น

ข้อควรระวังเกี่ยวกับCT เมื่อมีการใช้งานกระแสด้านอินพุต primary อยู่จะมีกระแสทางด้านเอาต์พุต Secondary ออกมาด้วยไม่ควรเปิดลู่วงจรด้านนี้ควร Short ลู่ Secondary เอาไว้เพื่อหลีกเลี่ยงการพังเสียหายของCTได้ ถ้าระดับอินพุตมีสูงมากจะทำให้ร้อนและเกิดเพลิงไหม้ได้แนะนำให้งดจ่ายกระแสอินพุตprimaryทุกครั้งที่มีการแก้ไขปรับปรุง จะแสดงได้ดังรูปที่ 2.23

รูปที่ 2.23 CTหม้อแปลงวัดกระแส

2.9 แท่งหลักดิน(แท่งกราวด์)

คือตัวนำซึ่งต่อโดยตรงเข้ากับดินซึ่งหลักดินจะมีหน้าที่ ต่อระบบไฟฟ้าและอุปกรณ์ไฟฟ้าเข้ากับดินและกระจายแรงดันเกินลงในดิน แท่งหลักดินที่ดีจะต้องทำมาจากแท่งเหล็กหุ้มด้วยทองแดง(นิยมใช้งานกันมากที่สุด) หรือทำมาจากแท่งทองแดง หรือ แท่งเหล็กอาบสังกะสี ซึ่งแท่งหลักดินประเภทนี้อายุการใช้งานมักจะสั้น จึงไม่ค่อยนิยมนำมาใช้งาน โดยมาตรฐานกำหนดไว้ว่า จะต้องมีย่านเส้นผ่านศูนย์กลางไม่น้อยกว่าขนาด 5/8 นิ้วและมีความยาวไม่ต่ำกว่า 2.4 เมตรการต่อสายต่อหลักดินกับแท่งหลักดินที่นิยมที่นิยมใช้งานกันอย่างแพร่หลาย โดยจะแบ่งได้เป็น2วิธีได้ดังนี้

1.คือการใช้ Clamp ที่ผลิตสำเร็จรูปซึ่งมีหลายรูปแบบ มาทำการเชื่อมต่อโดยการขันสกรูยึดสายต่อหลักดินกับหลักดินให้แน่น วิธีนี้จะทำงานสะดวกรวดเร็วแต่มีข้อด้อยเรื่องความแข็งแรงและความคงทนในการใช้งาน แสดงได้ดังรูปที่2.24

รูปที่ 2.24 การต่อด้วย Clamp

2. การเชื่อมต่อกันด้วยความร้อน วิธีนี้จะหลอมโลหะที่เป็นสายต่อหลักดินกับหลักดินให้ละลายติดเป็นเนื้อเดียวกัน มีความแข็งแรงและความคงทนในการใช้งานดีกว่าวิธีการใช้ Clamp มาก แต่วิธีนี้ก็ ต้องใช้อุปกรณ์และเทคนิคการเชื่อม ส่วนในการตอกฝังแท่งหลักดินนั้นการตอกฝังแท่งหลักดินลงในพื้นดินตำแหน่งของแท่งหลักดินจะต้องอยู่ห่างจากผนังกำแพงหรือฐานรากของอาคารในรัศมีไม่น้อยกว่า 0.6 เมตรที่ปลายด้านบนของแท่งหลักดินจะต้องอยู่ต่ำจากผิวดินไม่น้อยกว่า 0.3 เมตร แสดงได้ดังรูปที่ 2.25

บทที่ 3
รายละเอียดการปฏิบัติงาน

3.1 ชื่อและที่ตั้งของสถานประกอบการ

ชื่อสถานประกอบการ บริษัท บุญทวีชัย เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (สำนักงานใหญ่)

ที่อยู่ 107/5 หมู่ 4 ต.ห้วยพลู อ.นครชัยศรี จ.นครปฐม 73120

โทรศัพท์ 089-919-6278, 098-339-8783

เวลาทำการ 08-00น.ถึง17.00น.

รูปที่ 3.1 ที่ตั้งสถานประกอบการ

3.2 สถานที่ออกปฏิบัติงาน

บริษัท บุญทวีชัย เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (สำนักงานใหญ่)
ที่อยู่ 107/5 หมู่4 ต.ห้วยพลู อ.นครชัยศรี จ.นครปฐม 73120

รูปที่ 3.2 สถานที่ปฏิบัติงาน

3.3 ลักษณะการประกอบการ การให้บริการหลักขององค์กร

- ติดตั้งโครงสร้างตามที่วางแผนตามแบบงานที่กำหนด

3.4 รูปแบบการจัดองค์กรและการบริหารงานขององค์กร

การบริหารขององค์กร ประกอบด้วย

- ตำแหน่งผู้จัดการ
- ตำแหน่งช่างไฟฟ้า

3.5 ตำแหน่งและลักษณะงานที่นักศึกษาได้รับมอบหมาย

3.5.1 ตำแหน่งที่ได้รับมอบหมาย

นายพิชิต ยิ่งแรงเริง รหัสประจำตัว 6004200009

ตำแหน่ง ผู้ช่วยวิศวกร

นายภูริณู เสงเพ็ชร รหัสประจำตัว 6004200013

ตำแหน่ง ผู้ช่วยวิศวกร

3.5.2 ลักษณะงานที่ได้รับมอบหมาย

ตรวจสอบงานและติดตั้งระบบโซล่าเซลล์

3.6 ชื่อและตำแหน่งงานของพนักงานที่ปรึกษา

ชื่อพนักงานที่ปรึกษา นายนพดล ภูจันทร์

ตำแหน่ง วิศวกร

3.7 ระยะเวลาที่ปฏิบัติงาน

ระหว่างวันที่ 17 พฤษภาคม พ.ศ. 2564 ถึงวันที่ 28 สิงหาคม พ.ศ. 2564

3.8 ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน

3.7.1 ศึกษางานของการทำงานในระบบต่าง ๆ จากพนักงานที่เลี้ยง

3.7.2 ศึกษาอุปกรณ์ต่าง ๆ

3.7.3 ศึกษาการทำงานและดำเนินการแก้ไขระบบต่าง ๆ ที่ขัดข้อง

3.7.4 ติดตั้งโครงสร้างของแผงโซล่าเซลล์ตามทีออกแบบ

3.7.5 สรุปและบันทึกผลการปฏิบัติงาน

ตารางที่ 3.1 ขั้นตอนและระยะเวลาในการดำเนินการโครงการ

ขั้นตอนการดำเนินงาน	พ.ค.64	มิ.ย.64	ก.ค.64	ส.ค.64	ก.ย.64	ต.ค.64	พ.ย.64	ธ.ค.64	ม.ค.65	ก.พ.65
1. ตั้งหัวข้อของโครงการ	←→									
2. รวบรวมข้อมูลของโครงการ	←→									
3. เริ่มเขียนโครงการ			←→							
4. ตรวจสอบโครงการ				←→				←→		
5. การนำเสนอโครงการ						←→				
6. โครงการเสร็จเรียบร้อย							←→		←→	

- แผนงานที่ตั้งไว้
- งานที่ปฏิบัติขึ้นจริง

3.9 อุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้

- 3.9.1 ส่วนกระแทก ส่วนเบด
- 3.9.2 เชือกแลมปี ไควงแบน-แฉก
- 3.9.3 คีมตัด คีมจับ คีมปอกสายไฟฟ้า
- 3.9.4 ประแจหกเหลี่ยม
- 3.9.5 หินเจียร์

บทที่ 4

ผลการปฏิบัติงานตามโครงการ

การปฏิบัติงานตามโครงการสหกิจศึกษา ขั้นตอนการปฏิบัติงานตามโครงการสหกิจมีขั้นตอนดังนี้ บริษัท บุญทวีชัย เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด มีลักษณะการประกอบการ การให้บริการหลักคือ การติดตั้งโครงสร้างและระบบโซล่าเซลล์แบบออนกริด ตามที่วางแผนตามแบบงานที่กำหนด โดยมีโมเดลแบบการติดตั้งให้ตามขนาดกำลังไฟฟ้า

เนื่องจากทางบริษัท ซี.เจ. ซูเปอร์มาร์เก็ต มีความต้องการที่จะลดค่าใช้จ่ายในด้านการใช้พลังงานไฟฟ้าในตอนกลางวันที่มีการใช้พลังงานไฟฟ้ามากกว่าตอนกลางคืนจึงต้องการที่จะติดตั้งระบบไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์โซล่าเซลล์แบบออนกริด โดยมีการกำหนดค่าความต้องการพลังงานไฟฟ้าที่จะใช้อยู่ที่ขนาด 30 kw ติดตั้งบนหลังคาของตัวอาคาร และกำหนดพื้นที่การติดตั้ง

จึงเลือกใช้โมเดลแบบการติดตั้งแผงโซล่าเซลล์โดยจะเลือกใช้แผงขนาด 540 W แบ่งการติดตั้งออกเป็น 4 สตริง 1 สตริง จะจัดวางออกเป็น 3 แถว แถวละ 5 แผ่น เท่ากับ 15 แผ่นต่อ 1 สตริง

4.1 ภาพรวมของระบบผลิตพลังงานไฟฟ้าโดยใช้โซล่าเซลล์แบบออนกริด

ระบบผลิตพลังงานไฟฟ้าแบบออนกริดที่ออกแบบและติดตั้ง ของโครงการนี้สามารถแสดงภาพรวมของระบบได้ดังรูปที่ 4.1 จะเป็นระบบที่เหมาะสมสำหรับผู้ใช้ไฟฟ้าในตอนกลางวัน เนื่องจากเป็นระบบที่ไม่ได้มีการติดตั้งแบตเตอรี่ไว้กักเก็บพลังงานไว้ใช้ในตอนกลางคืน โดยการทำงานนั้นจะเริ่มจากการศึกษาข้อมูลของโซล่าเซลล์ในรูปแบบของระบบออนกริด ว่าแผ่นโซล่าเซลล์แต่ละแผ่นมีกำลังการผลิตเท่าไรและมีการต่อแบบไหนและใช้อะไรในการติดตั้งของแผงโซล่าเซลล์บ้าง และก่อนที่สามารถที่จะใช้ไฟฟ้าที่ออกมาจากการผลิตจากโซล่าเซลล์แสงอาทิตย์จะต้องผ่านตัวเครื่องอินเวอร์เตอร์ออกมาเพื่อทำการเปลี่ยนพลังงานไฟฟ้าจากกระแสตรงให้เปลี่ยนมาเป็นพลังงานไฟฟ้ากระแสสลับ เพื่อใช้ในเครื่องใช้ไฟฟ้าภายในบริษัทและสำนักงานที่มีการใช้พลังงานไฟฟ้าในตอนกลางวัน ได้ร่วมกับไฟฟ้าจากการไฟฟ้าส่งจ่ายให้โดยไม่ต้องทำการสลับไฟฟ้าและไม่ต้องใช้แบตเตอรี่สามารถแสดงลักษณะของระบบผลิตพลังงานไฟฟ้าโดยใช้โซล่าเซลล์ระบบออนกริด ได้ดัง รูปที่ 4.1

รูปที่ 4.1 ระบบผลิตพลังงานไฟฟ้าโดยใช้โซล่าเซลล์แบบออนกริด

4.2. การออกแบบระบบ

4.2.1 การคำนวณโหลด

การคำนวณโหลดเป็นการคำนวณการใช้ไฟฟ้าภายในบริษัทและสำนักงาน ว่าแต่ละวันในเวลากลางวันที่มีการใช้ไฟฟ้าภายในบริษัทประมาณเท่าไรเพื่อที่จะได้เลือกใช้แผงโซลาร์เซลล์ได้ถูกต้องตามขนาดและปริมาณที่ใช้ภายในบริษัทหรือ สำนักงาน

4.2.2 การคำนวณจำนวนแผงโซลาร์เซลล์

การคำนวณปริมาณและขนาดการใช้ของแผงโซลาร์เซลล์ ว่าใช้แผ่นโซลาร์เซลล์ที่มีขนาดการผลิตจากพลังงานแสงอาทิตย์ให้เป็นพลังงานไฟฟ้าได้มากเท่าไรและใช้ประมาณจำนวนกี่แผ่น โดยในโครงการนี้แผงโซลาร์เซลล์ที่เลือกใช้เป็นแผงชนิด โมโนคริสตัลไลน์ คือ โซลาร์เซลล์ทรินาที่ได้กล่าวถึงใน บทที่ 2 ซึ่งมีรายละเอียดต่างๆ แสดงไว้บน Name Plate ดังที่แสดงใน รูปที่ 4.2

รูปที่ 4.2 Name Plate ของแผงโซลาร์เซลล์

รายละเอียดต่างๆ ของแผงโซลาร์เซลล์ตาม Name Plate มีความหมายดังนี้

MAXIMUM POWER (Pmax)	= ค่ากำลังไฟฟ้าสูงสุด 540 W±3%
MAXIMUM POWER VOLTAGE (Vmp)	= ค่าแรงดันไฟฟ้าสูงสุด 31.2 V
OPEN CIRCUIT VOLTAGE (Voc)	= แรงดันเปิดวงจร 37.5 V±3%
MAXIMUM POWER CURRENT (Imp)	= กระแสที่ก่ำลังไฟฟ้าสูงสุด 17.33A
SHORT CIRCUIT CURRENT (Isc)	= ค่ากระแสลัดวงจร 18.41 A±4%
5MAXIMUM SERIES FUSE	= 30A
POWER SELECTION	= 0-5W
MAXIMUM SYSTEM VOLTAGE	= IEC 1500V

จากข้อมูลความต้องการใช้กำลังไฟฟ้าสูงสุดของ ซี.เจ.ซูเปอร์มาร์เก็ต คือ 30kw และกำลังไฟฟ้าสูงสุดของแผงโซลาร์เซลล์ที่เลือกใช้ผลิตได้ต่อแผงเท่ากับ 540W สามารถคำนวณหาจำนวนแผงโซลาร์เซลล์ที่ต้องใช้ได้ดัง (4.1)

$$\begin{aligned}
 \text{จำนวนแผง} &= \frac{\text{กำลังไฟฟ้าสูงสุดที่ต้องการ}}{\text{กำลังไฟฟ้าสูงสุดต่อแผง}} & (4.1) \\
 &= \frac{30kW}{540W} \\
 &= 55.55
 \end{aligned}$$

ใช้แผงโซลาร์เซลล์ขนาด 540W = 56 แผง

แต่เนื่องจากว่าในความเป็นจริงสภาพอากาศไม่ได้มีแสงแดด 100% อาจเกิดจากมีเมฆมากหรือฝนตก จึงต้องเผื่อค่ากำลังไฟฟ้าสูงสุดที่ต้องการคิดเป็น 25% ดังนี้

$$\begin{aligned}
 \text{จำนวนแผง} &= \frac{\text{กำลังไฟฟ้าสูงสุด} + 25\% \text{ ของกำลังไฟฟ้าสูงสุด}}{\text{กำลังไฟฟ้าสูงสุดต่อแผง}} & (4.2) \\
 &= 69.44
 \end{aligned}$$

ใช้แผงโซลาร์เซลล์ขนาด 540W = 70 แผง

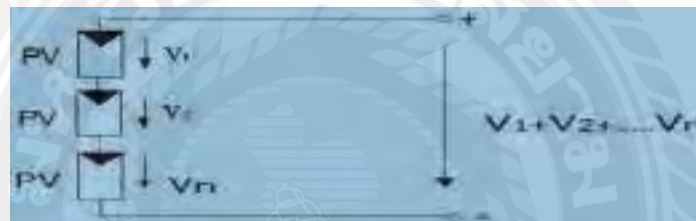
แต่เนื่องจากทาง ซีเจ ซูเปอร์มาร์เก็ต ได้จำกัดพื้นที่ในการติดตั้งบนหลังคาจึงทำให้ไม่สามารถติดตั้งได้ตามจำนวนที่คำนวณไว้ จึงออกแบบการตั้งโดยจะแบ่งการติดตั้งแผงโซลาร์เซลล์ออกเป็น 4 สตริง 1 สตริงจะแบ่งเป็น 3 แถว แถวละ 5 แผง เพื่อให้ง่ายต่อการตรวจสอบและซ่อมบำรุง ดังนั้นจึงใช้แผงโซลาร์เซลล์ทั้งหมด 60 แผง

การต่อแผงโซลาร์เซลล์

- (1) การต่อแบบอนุกรม (Series Connection) คือการต่อเพื่อเพิ่มแรงดันไฟฟ้าของแผงโซลาร์เซลล์ โดยที่กระแสไฟฟ้ายังคงที่ลักษณะดังรูปที่ 4.3

$$\text{โวลท์ (V) รวม} = V_1 + V_2 + V_3 + \dots V_n \quad (4.2)$$

$$\text{กระแส (I) รวม} = I_1 = I_2 = I_3 = \dots I_n \quad (4.3)$$

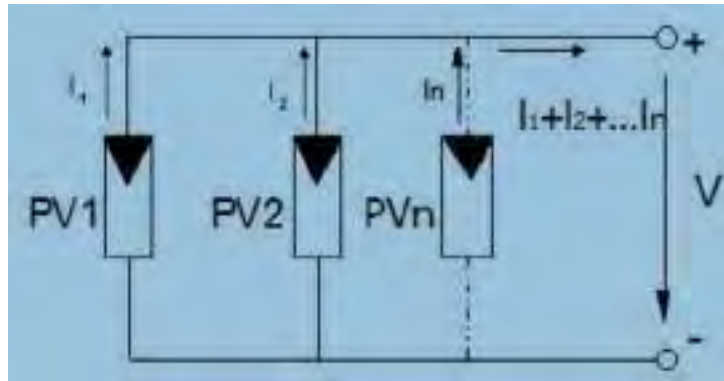

รูปที่ 4.3 การต่อแบบอนุกรม

- (2) การต่อแบบขนาน (Parallel Connection) คือการต่อเพื่อเพิ่มกระแสไฟฟ้าของแผงโซลาร์เซลล์ โดยที่แรงดันไฟฟ้ายังคงที่ จะทำให้ได้ค่าแรงดันของระบบ มีค่าแรงดันไฟฟ้าเท่ากับค่าแรงดันไฟฟ้าของแผงโซลาร์เซลล์ ในกรณีที่ใช้แผงโซลาร์เซลล์ที่มีค่าแรงดันไฟฟ้าเท่ากันมาต่อกัน จะให้แรงดันไฟฟ้าเท่าเดิม แต่ได้ค่ากระแสเพิ่มขึ้น ตามจำนวนของแผงโซลาร์เซลล์ ดังนั้นการต่อแผงโซลาร์เซลล์แบบขนาน ควรจะต้องใช้แผงที่มีค่าแรงดันไฟฟ้าเท่ากัน ในการต่อใช้งานในระบบ กระแสไฟฟ้าของแผงที่มีค่าแรงดันมากกว่าจะไหลไปเข้าแผงที่มีแรงดันน้อยกว่า จนทำให้แผงที่มีแรงดันน้อยกว่าเป็นโหลดในระบบได้ วิธีการแก้ไขโดยการต่อไดโอดเพื่อป้องกันกระแสไหลย้อนกลับเข้าแผงโซลาร์เซลล์ ไว้ทุกแผงโซลาร์เซลล์ที่ต่อขนานกันในระบบ การต่อไดโอดยังเป็นวิธีป้องกันกรณีที่แผงโซลาร์เซลล์บางแผงได้รับแสงอาทิตย์ไม่เท่ากันซึ่งจะส่งผล ให้ค่าแรงดันของแผงโซลาร์เซลล์ ไม่เท่ากันได้ทำให้บางแผงกลายเป็นโหลดของระบบ ลักษณะการต่อแบบขนานแสดงได้ดัง รูปที่ 4.4

$$\text{กระแส (I) รวม} = I_1 + I_2 + I_3 + \dots I_n \quad (4.4)$$

$$\text{โวลต์ (V) รวม} = V_1 = V_2 = V_3 = \dots V_n \quad (4.5)$$

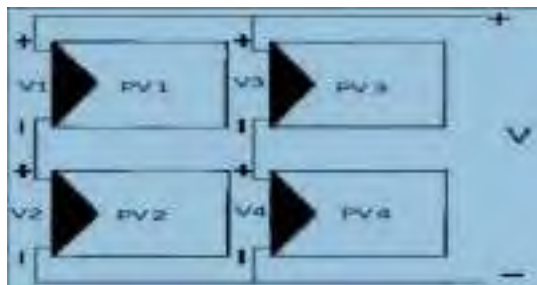

รูปที่ 4.4 การต่อแบบขนาน

- (3) การต่อแบบผสมผสาน (Mix Connection) คือการต่อร่วมกันระหว่างแบบอนุกรมกับแบบขนานเพื่อเพิ่มแรงดันไฟฟ้าและกระแสไฟฟ้า ตามขนาดที่ต้องการของผู้ออกแบบระบบใช้งาน โดยใช้หลักการของการต่อแบบอนุกรม และแบบขนาน มาต่อร่วมกันส่วนการคำนวณหาค่าแรงดันไฟฟ้าและค่ากระแส ยังใช้หลักการวิเคราะห์วงจรไฟฟ้าทั่วไป คือการต่อแบบอนุกรมจะให้ค่าแรงดันไฟฟ้าเพิ่มขึ้นส่วนค่ากระแสเท่าเดิม และการต่อแบบขนานแรงดันไฟฟ้าจะเท่าเดิมกระแสไฟฟ้าเพิ่มขึ้นการต่อร่วมกันแบบผสมผสานก็จะต้องหาค่าผลรวมของระบบเป็นส่วนตัวไป ลักษณะดัง รูปที่ 4.5

$$\text{โวลต์ (V) รวม} = (V_1+V_2) = (V_3+V_4) \quad (4.6)$$

$$\text{กระแส (I) รวม} = \{ I (PV1) = I (PV2) \} + \{ I (PV3) = I (PV4) \} \quad (4.7)$$

รูปที่ 4.5 การต่อแบบผสมผสาน

4.3 การวางแผนการติดตั้งโครงสร้างแผงโซลาร์เซลล์

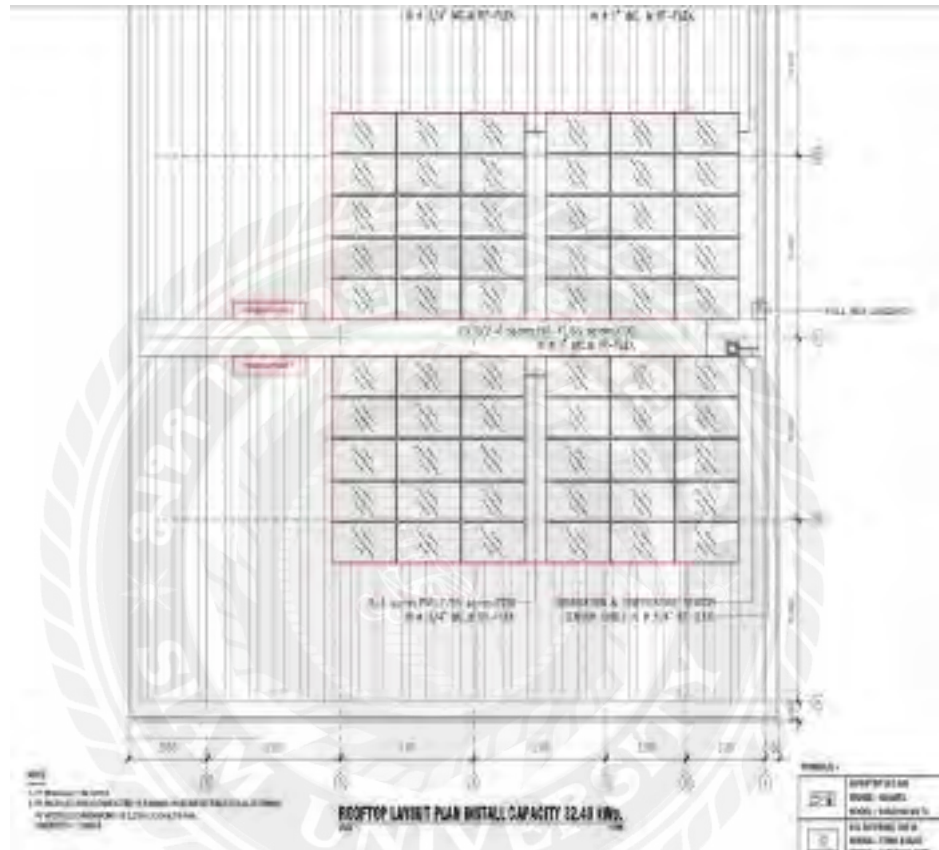
การวางแผนก่อนทำงาน โดยการปรึกษาพนักงานที่เลี้ยง ของบริษัท บุญทวีชัย เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด เพื่อหาจำนวน และขนาดของแผ่นโซลาร์เซลล์ ที่จะทำการติดตั้งและตรวจสอบพื้นที่โดยรอบ และความสูงของขอบกำแพงที่จะใช้ติดตั้งแผ่นและ โครงสร้างต่างๆ เพื่อไม่ให้ในเวลาที่แตกต่างกันไป กำแพงจากทางด้านข้างจะไม่บังแสงอาทิตย์ที่ส่องมาที่แผงโซลาร์เซลล์ และมีการคำนึงถึงข้อจำกัดอะไรใหม่ในการติดตั้งที่กำลังจะออกแบบ และการวางแผนโซลาร์เซลล์บนหลังคา ซี.เจ. ซูเปอร์มาร์เก็ต ที่ได้รับมอบหมายงาน ที่เป็นหลังคาที่มีขนาดใหญ่และกว้าง ดังรูปที่ 4.6

รูปที่ 4.6 การวางแผนติดตั้งโครงสร้าง

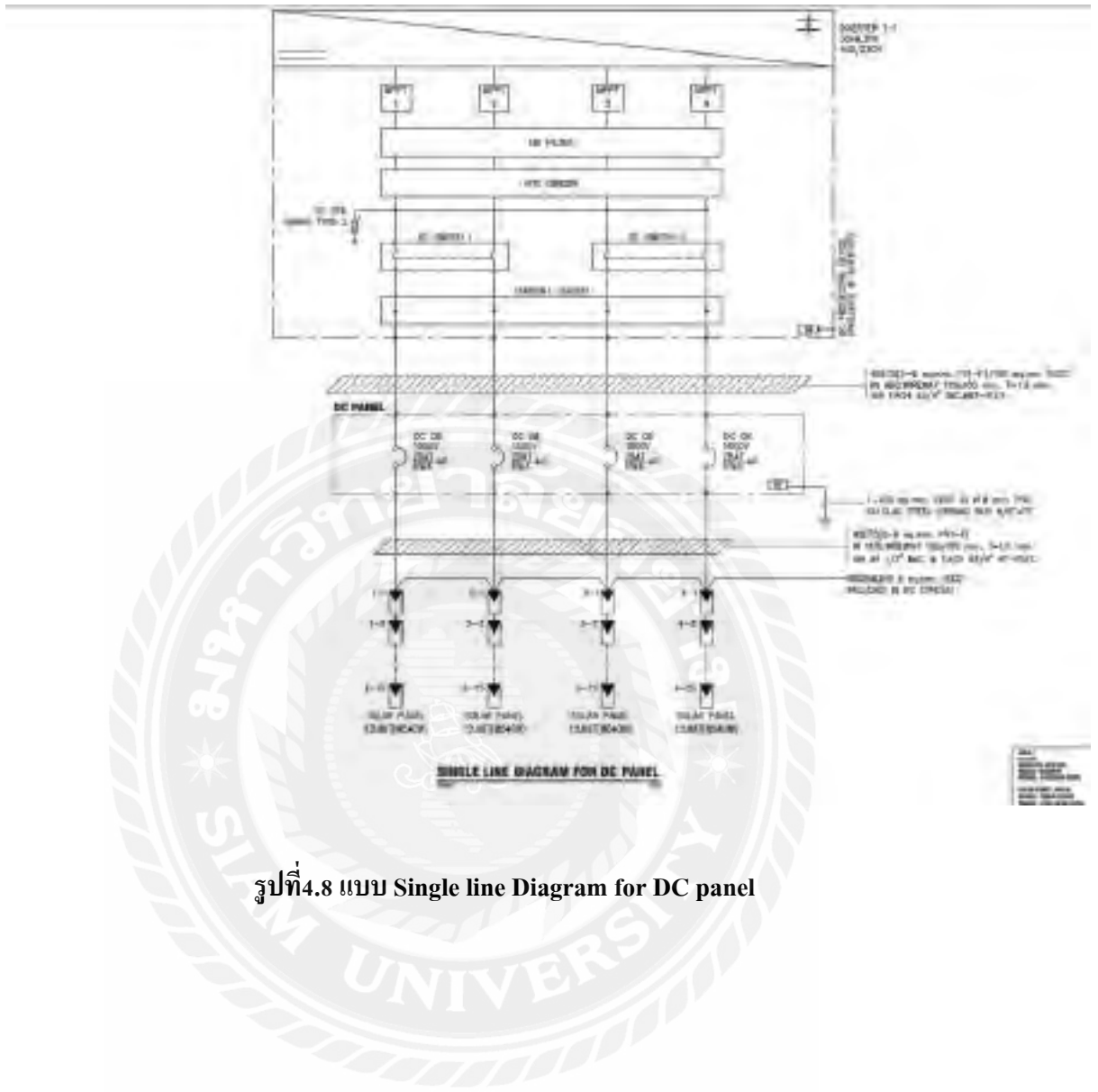
4.4 การออกแบบตำแหน่งการวางแผงโซลาร์เซลล์

การออกแบบตำแหน่งการวางแผงโซลาร์เซลล์เป็นการออกแบบให้สอดคล้องกับแบบโครงสร้างของพื้นที่ ที่จะวางแผงโซลาร์เซลล์ว่ามีพื้นที่ที่สามารถวางแผงได้ทั้งหมดเท่าไร จากโครงสร้างของหลังคาที่จะติดตั้งแผงโซลาร์เซลล์ โดยจะแสดงการออกแบบตำแหน่งการวางแผงโซลาร์เซลล์ดัง รูปที่ 4.7

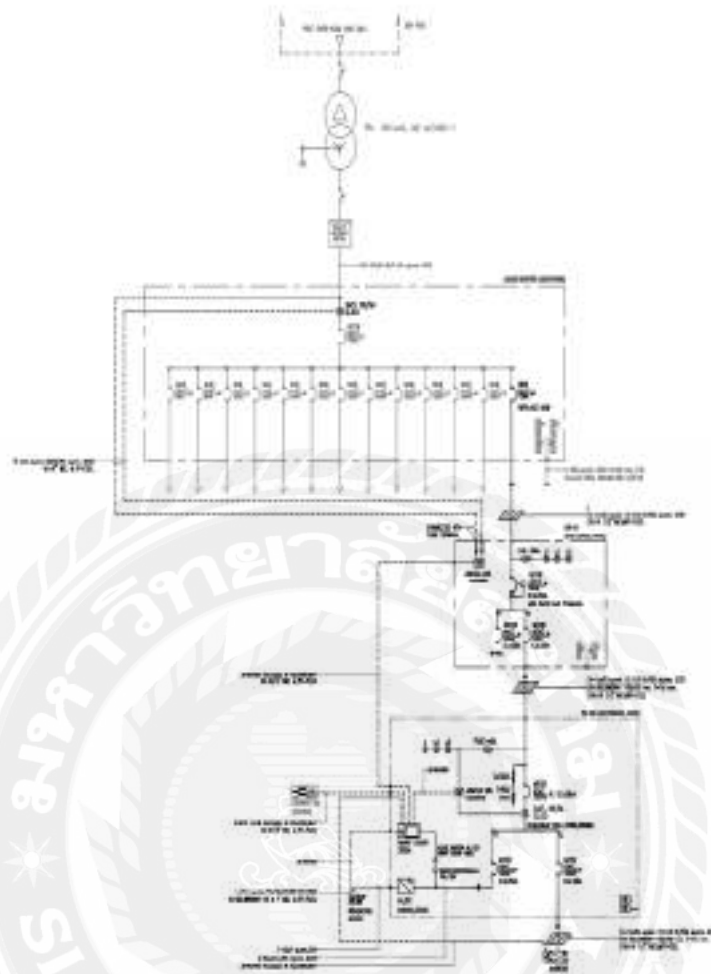
รูปที่ 4.7 แบบตำแหน่งการวางแผงโซลาร์เซลล์

4.5 การออกแบบการต่อแผงโซลาร์เซลล์

รูปที่ 4.8 แบบ Single line Diagram for DC panel

4.6 การเขียนแบบ Single line Diagram

รูปที่ 4.9 แบบ Single line Diagram

4.7 ขั้นตอนการติดตั้ง

4.7.1 ตำรวพื้นที่และวัดระยะ

รูปที่ 4.10 พื้นที่การติดตั้ง

รูปที่ 4.11 การวัดระยะโครงสร้าง

4.7.2 การติดตั้งเม้าตั่ง

รูปที่ 4.12 ติดตั้ง L-Fee ยึดหลังคาเมทัลชีส

รูปที่ 4.13 ติดตั้งรางอลูมิเนียมยึดเข้ากับ L-Fee

4.7.3 การติดตั้งแผงโซลาร์เซลล์

การติดตั้งแผงโซลาร์เซลล์ อันดับแรกต้องนำแผงโซลาร์เซลล์มาวางบนรางอลูมิเนียมเพื่อเตรียมที่จะต่อสายก่อนจะยึดแผงโซลาร์เซลล์กับรางอลูมิเนียมเนียม แสดงได้ดังรูปที่ 4.14

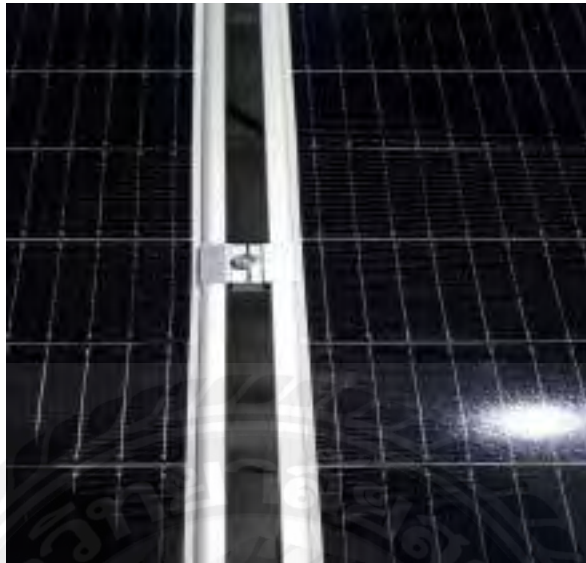
รูปที่ 4.14 การวางแผงโซลาร์เซลล์เตรียมก่อนติดตั้ง

จากนั้นทำการต่อสายที่อยู่ใต้แผงโซลาร์เซลล์แต่ละแผ่นเข้ากันแบบอนุกรมทุกสตรึง แสดงได้ดังรูปที่ 4.15

รูปที่ 4.15 ต่อสายแผงโซลาร์เซลล์เข้ากัน

เมื่อต่อสายแต่ละแผ่นเข้ากันเสร็จแล้วจะทำการยึดแผงโซลาร์เซลล์เข้ากับรางอลูมิเนียม แสดงได้ดังรูปที่ 4.16 และรูปที่ 4.17

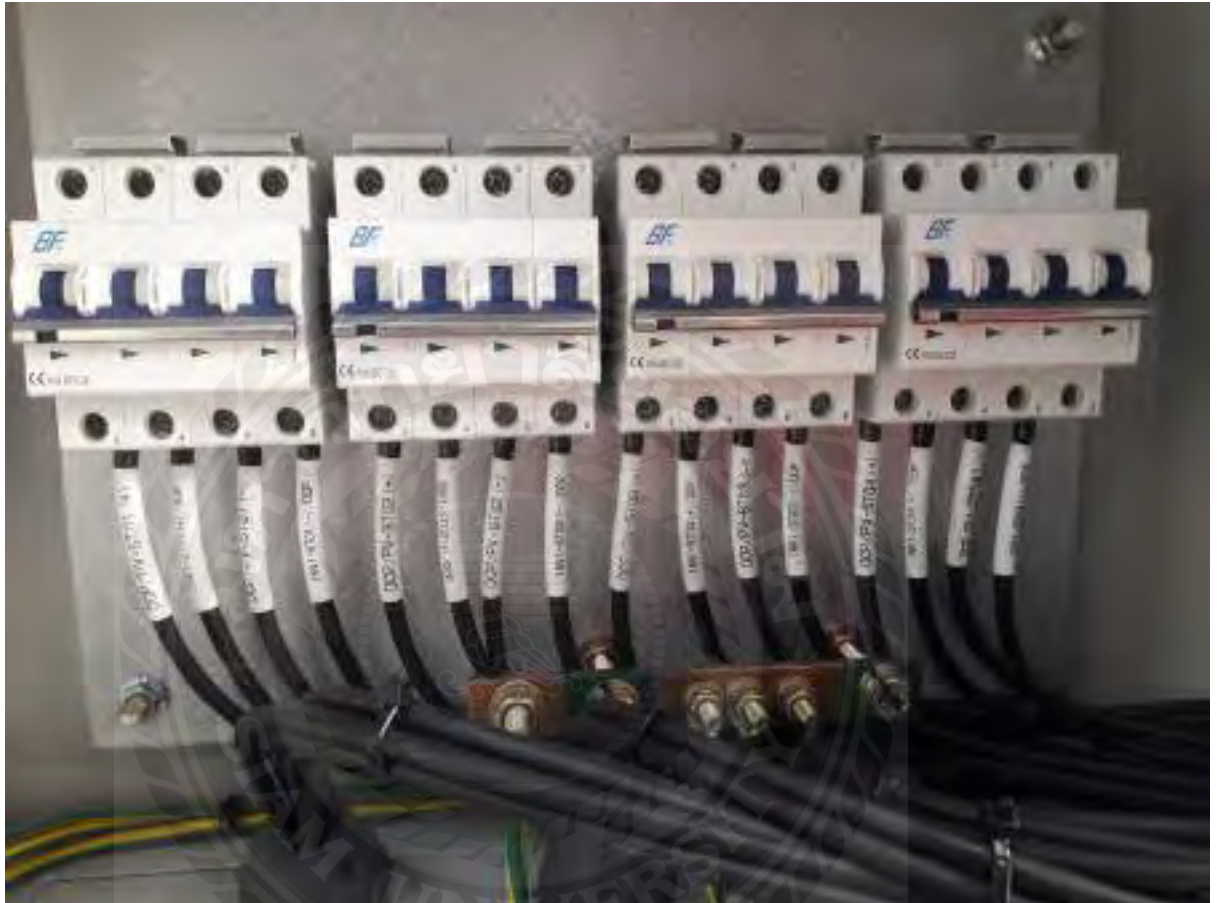
รูปที่ 4.16 ยึดแผงโซลาร์เซลล์

รูปที่ 4.17 ติดตั้งแผงโซลาร์เซลล์แล้วเสร็จ

4.7.4 ต่อสายจากแผงโซลาร์เซลล์เข้าสู่ตู้ DC – PANEL

นำสายจากแผงโซลาร์เซลล์โดยแยกเป็นขั้วบวกขั้วลบของแต่ละสตริงลงมาต่อเข้ากับตู้ DC – PANEL จากนั้นจะต่อสายอีกชุดออกจากตู้ DC – PANEL เพื่อจ่ายไฟจากแผงโซลาร์เซลล์ไปยังอินเวอร์เตอร์ แสดงได้ดังรูปที่ 4.18

รูปที่ 4.18 ภายในตู้ DC - PANEL

4.7.5 การติดตั้งอินเวอร์เตอร์

นำสายจากตู้ DC – PANEL มาต่อเข้าอินเวอร์เตอร์ เพื่อแปลงไฟฟ้ากระแสตรงให้เป็นไฟฟ้ากระแสสลับจากนั้นจึงจะจ่ายไฟฟ้ากระแสสลับไปยัง ตู้ PV – DB แสดงได้ดังรูปที่ 4.19 และรูปที่ 4.20

รูปที่ 4.19 ต่อสายจากตู้ DC-PANEL เข้าอินเวอร์เตอร์

รูปที่ 4.20 ต่อสายจากอินเวอร์เตอร์ไปยังตู้ PV- DB

4.7.6 การติดตั้งตู้ PV-DB

นำสายที่ต่อจากอินเวอร์เตอร์มาต่อเข้ากับเบรกเกอร์ในตู้ PV-DB จากนั้นจะต่อสายออกจากเบรกเกอร์อีกชุดเพื่อออกไหนหาตู้ DB-01 แสดงได้ดัง รูปที่ 4.21 และ 4.22

รูปที่ 4.21 ตู้ PV-DB

รูปที่ 4.22 ส่วนประกอบภายในตู้ PV-DB

4.7.7 การติดตั้งตู้ DB-01

นำสายที่ต่อออกมาจากตู้ PV-DB ต่อเข้าเบรกเกอร์ชุดแรกเพื่อจ่ายไปยังตู้โหนดของร้าน แสดงได้ดังรูปที่ 4.23 และรูปที่ 4.24

รูปที่ 4.23 ตู้ DB-01

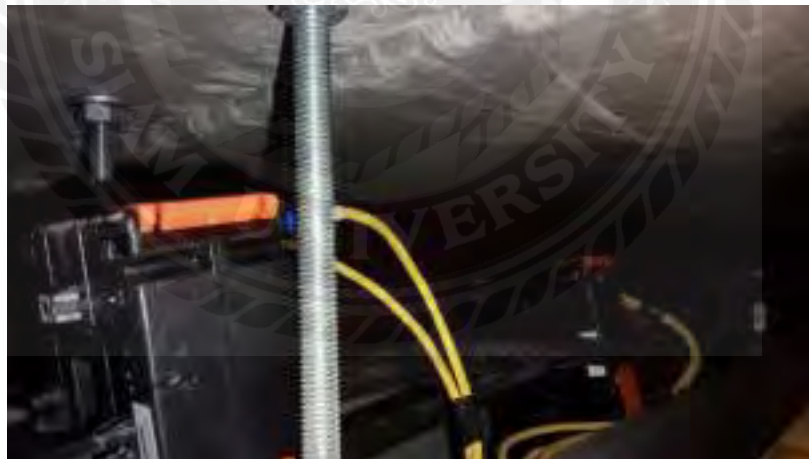
รูปที่ 4.24 ส่วนประกอบภายในตู้ DB-01

4.7.8 การคล้องCT

เป็นการคล้องเข้ากับสายส่งมาจากการไฟฟ้าเพื่อวัดกระแสไฟฟ้าที่ผลิตได้จากแผง
โซลาร์ แสดงได้ดังรูปที่ 4.25 และรูปที่ 4.26

รูปที่ 4.25 CT หม้อแปลงวัดกระแส

รูปที่ 4.26 ติดตั้งคล้องCT

4.7.9 การตอกแท่งหลักดิน(แท่งกราวด์)

คือการใช้ Clamp ที่ผลิตสำเร็จรูปซึ่งมีหลายรูปแบบ มาทำการเชื่อมต่อโดยการขันสกรูยึดสายต่อหลักดินกับหลักดินให้แน่น วิธีนี้จะทำงานสะดวกรวดเร็วแต่มีข้อด้อยเรื่องความแข็งแรงและความคงทนในการใช้งานส่วนในการตอกฝังแท่งหลักดินนั้นการตอกฝังแท่งหลักดินลงในพื้นดินตำแหน่งของแท่งหลักดินจะต้องอยู่ห่างจากผนังกำแพงหรือฐานรากของอาคารในรัศมีไม่น้อยกว่า 0.6 เมตรที่ปลายด้านบนของแท่งหลักดินจะต้องอยู่ต่ำจากผิวดินไม่น้อยกว่า 0.3 เมตรจะแสดงได้ดังรูปที่ 4.27 และรูปที่ 4.28

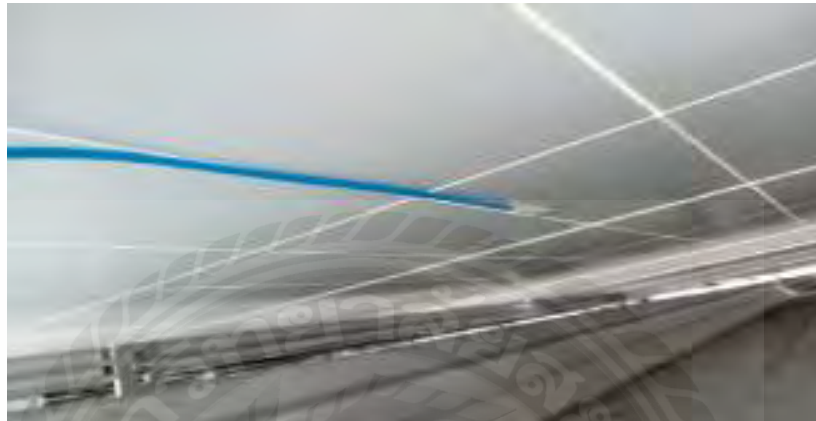
รูปที่ 4.27 การใช้ Clamp ยึดสกรูกับหลักดิน

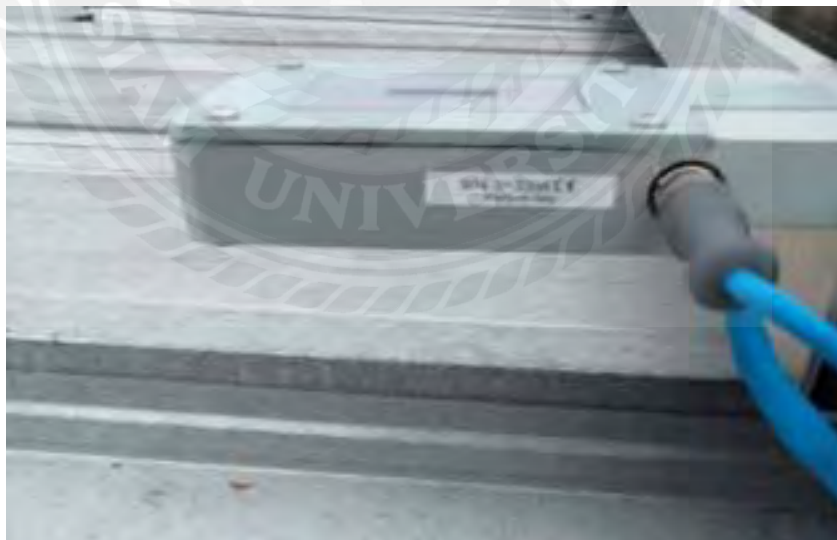
รูปที่ 4.28 การเดินท่อกราวด์ลงหลักดิน

4.7.10 การติดตั้ง Typical detail for Environmental sensor installation

การติดตั้ง Typical detail for Environmental sensor installation (เครื่องวัดแสงสภาพแวดล้อมทั่วไป) ติดตั้งเพื่อให้วัดความเข้มของแสงและอุณหภูมิความร้อนเท่าไรจะแสดงได้ ดังรูปที่ 4.29 และรูปที่ 4.30

รูปที่ 4.29 ขั้นตอนการติดตั้ง Temperature Sensor (PT100)

รูปที่ 4.30 ขั้นตอนการติดตั้ง Environmental sensor installation

4.8 การตอนการตรวจสอบ

4.8.1 การตรวจเช็คค่ากำลังไฟฟ้าจากแผงสตริงที่1,2,3 และสตริงที่4 ว่ากำลังไฟฟ้ามาครบทุกสตริงไหม ถ้าเช็คแล้วค่าขึ้น 500V ทุกสตริงแสดงว่าใช้งานได้ไม่มีปัญหา แสดงได้ดังรูปที่ 4.31,4.32,4.33 และรูปที่ 4.34 และในตารางที่ 4.1

รูปที่ 4.31 สตริงที่ 1

รูปที่ 4.32 สตริงที่ 2

รูปที่ 4.33 สตริงที่ 3

รูปที่ 4.34 สตริงที่ 4

ตารางที่ 4.1 ตารางบันทึกค่าที่วัดได้จากแผงโซลาร์เซลล์

ตำแหน่งที่ทำการวัด	ค่าที่ควรได้	ค่าแรงดันที่วัดได้
สตริงที่1	500V	508V
สตริงที่2	500V	509V
สตริงที่3	500V	511V
สตริงที่4	500V	512V

4.8.2 การทดสอบกราวด์ โดยจะใช้เครื่องมือวัด Earth Tester ชนิด 3 Probes ขึ้นตอนแรกเสียบหลักดินมาตรฐานของเครื่องวัด โดยให้ห่างจากหลักดินที่เราจะทดสอบ แต่ละหลักห่างกันประมาณ 5-10 เมตร ขึ้นตอนต่อไปต่อสายวัด C,P,E ของเครื่องวัดเข้ากับหลักดินแล้วก็เช็คเพื่อดูการต่อสายวัดผิดปกติหรือไม่ ถ้าเป็นเครื่องวัดแบบเข็ม จะมีหลอดไฟแสดงสถานะ OK LAMP แสดงเมื่อมีการต่อสายได้ถูกต้องสมบูรณ์ แต่ถ้าเป็นเครื่องวัดแบบตัวเลขหน้าจอก็จะแสดง แสดงว่าเกิดการบกพร่องในต่อสาย สุดท้ายยกคีมเพื่อทำการวัดค่าความต้านทานดิน ซึ่งค่าที่จะได้จะต้องมีค่าไม่เกิน 5 โอห์มแสดงได้ดังรูปที่4.35

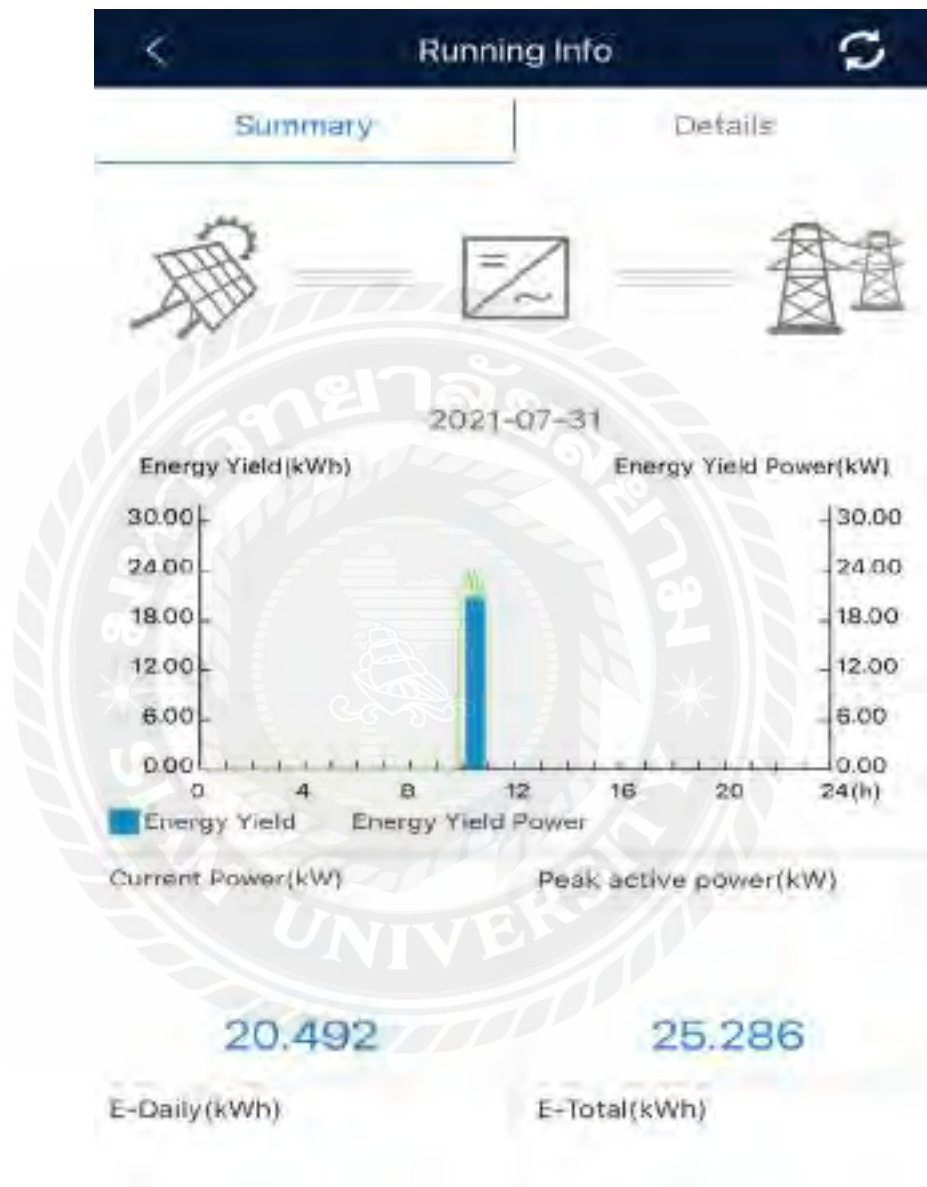
รูปที่ 4.35 การทดลองระบบกราวด์

4.8.3 การทดสอบระบบ พลังงานที่กำหนดไว้ 30.000 kW ผลผลิตพลังงานของวันปัจจุบัน 27.94 kWhระบบการจัดการการเชื่อมต่อสำเร็จพลังงานที่ใช้งานอยู่ 20.493 kw จำนวนทั้งหมด 27.92 kW แสดงได้ดังรูปที่ 4.36

รูปที่ 4.36 แสดงการผลิตพลังงาน

ข้อมูลการทำงานรายละเอียดสรุป ผลผลิตพลังงาน (kWh) ผลผลิตพลังงาน-พลังงานผลิตพลังงาน
พลังงานปัจจุบัน (kW) พลังงานผลิตพลังงาน 20.492(kW) พลังงานที่ทำงานสูงสุด 25.286 (kW)
แสดงได้ดังรูปที่ 4.37

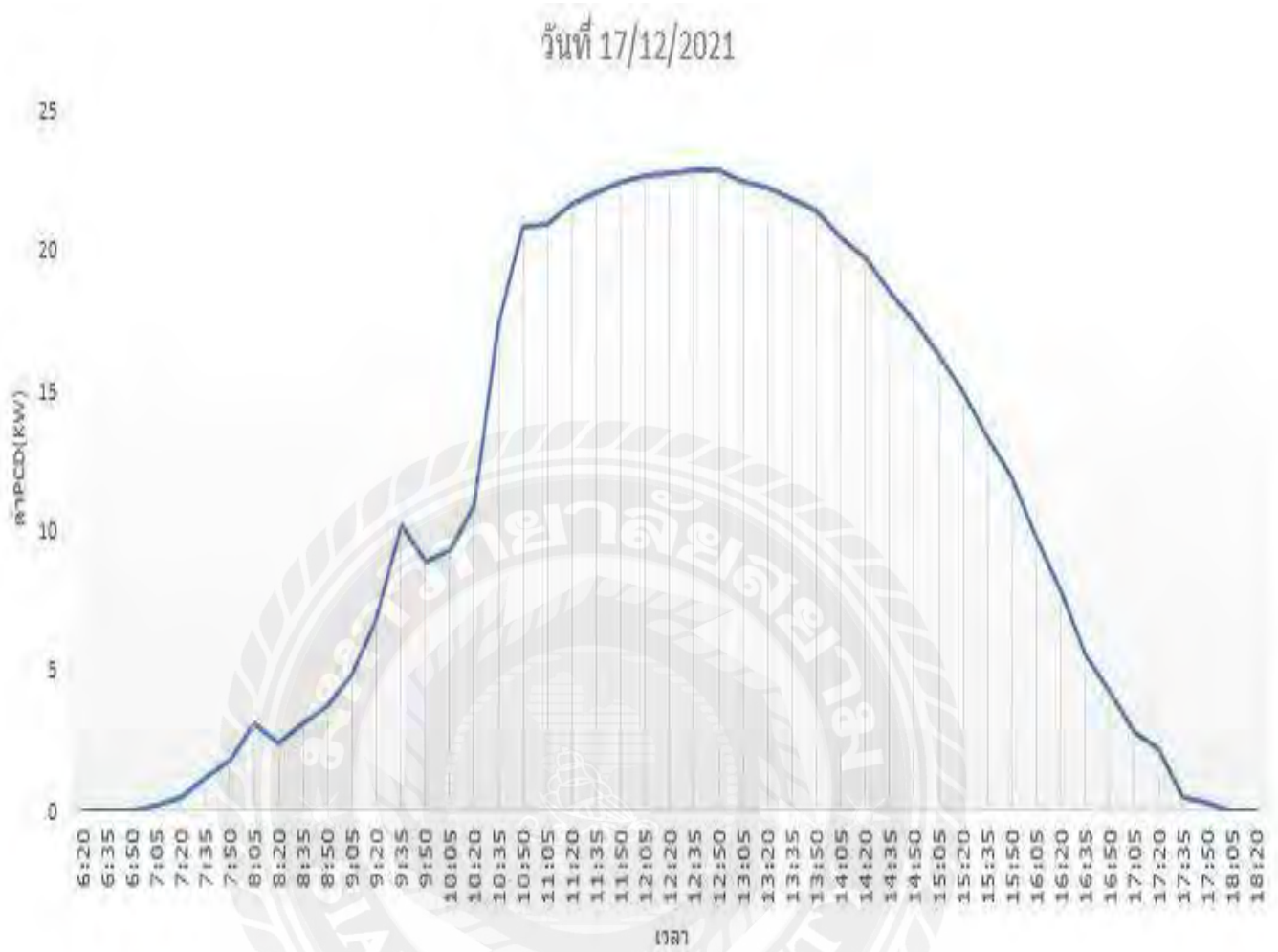
รูปที่ 4.37 ข้อมูลรายละเอียดการผลิตพลังงาน

ผลผลิตพลังงาน แสดงได้ดังรูปที่ 4.38

รูปที่ 4.38 ผลิตพลังงาน

4.8.5 รูปกราฟที่แสดงการผลิตวันที่ 17/12/2021 แสดงได้ดังรูปที่ 4.39

รูปที่ 4.39 กราฟแสดงการผลิต วันที่ 17/12/2021

จากกราฟแสดงให้เห็นว่าวันนี้ในช่วงเช้าอาจมีเมฆมากจึงทำให้ได้รับแสงแดดน้อย เริ่มได้รับแสงมากให้ช่วง 11.00 น. ถึง 14.00 น. และแสงหมดลงตอนเวลา 18.00 น.

4.8.7 รูปกราฟที่แสดงการผลิตวันที่ 18/12/2021 แสดงได้ดังรูปที่ 4.40

รูปที่ 4.40 กราฟแสดงการผลิต วันที่ 18/12/2021

จากกราฟแสดงให้เห็นว่าวันนี้มีฝนตกและเมฆมากในช่วงเช้าทำให้ได้รับแสงไม่สม่ำเสมอ และแสงหมดลงในช่วงเวลา 18.00 น.

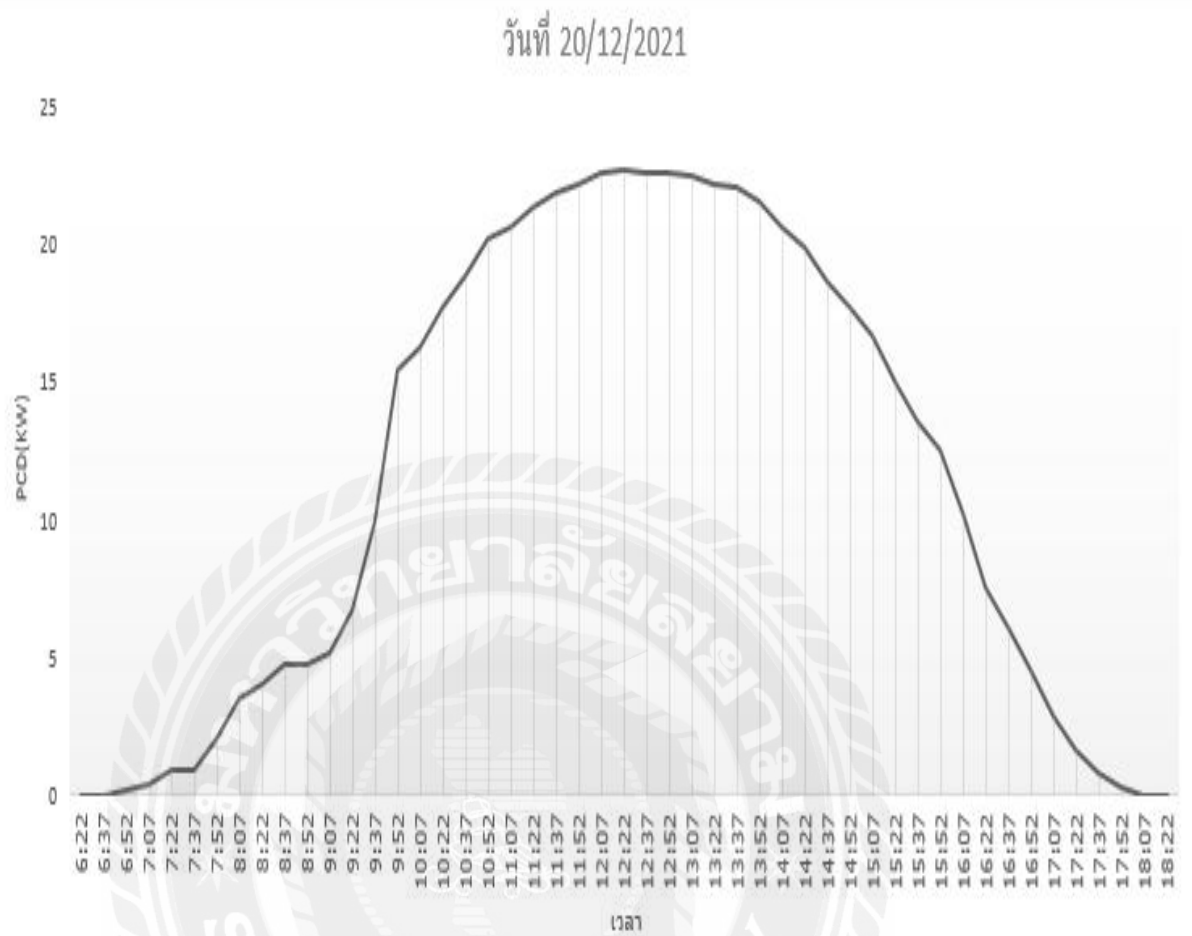
4.8.9 รูปกราฟที่แสดงการผลิตวันที่ 19/12/2021 แสดงได้ดังรูปที่ 4.41

รูปที่ 4.41 กราฟแสดงการผลิตวันที่ 19/12/2021

จากกราฟแสดงให้เห็นว่าวันนี้มีเมฆมากในช่วง 11.00 น. ถึง 12.00 น. และมีฝนตกในช่วง 14.00 น. เป็นต้นไป และแสงหมดลงในช่วง 18.00 น.

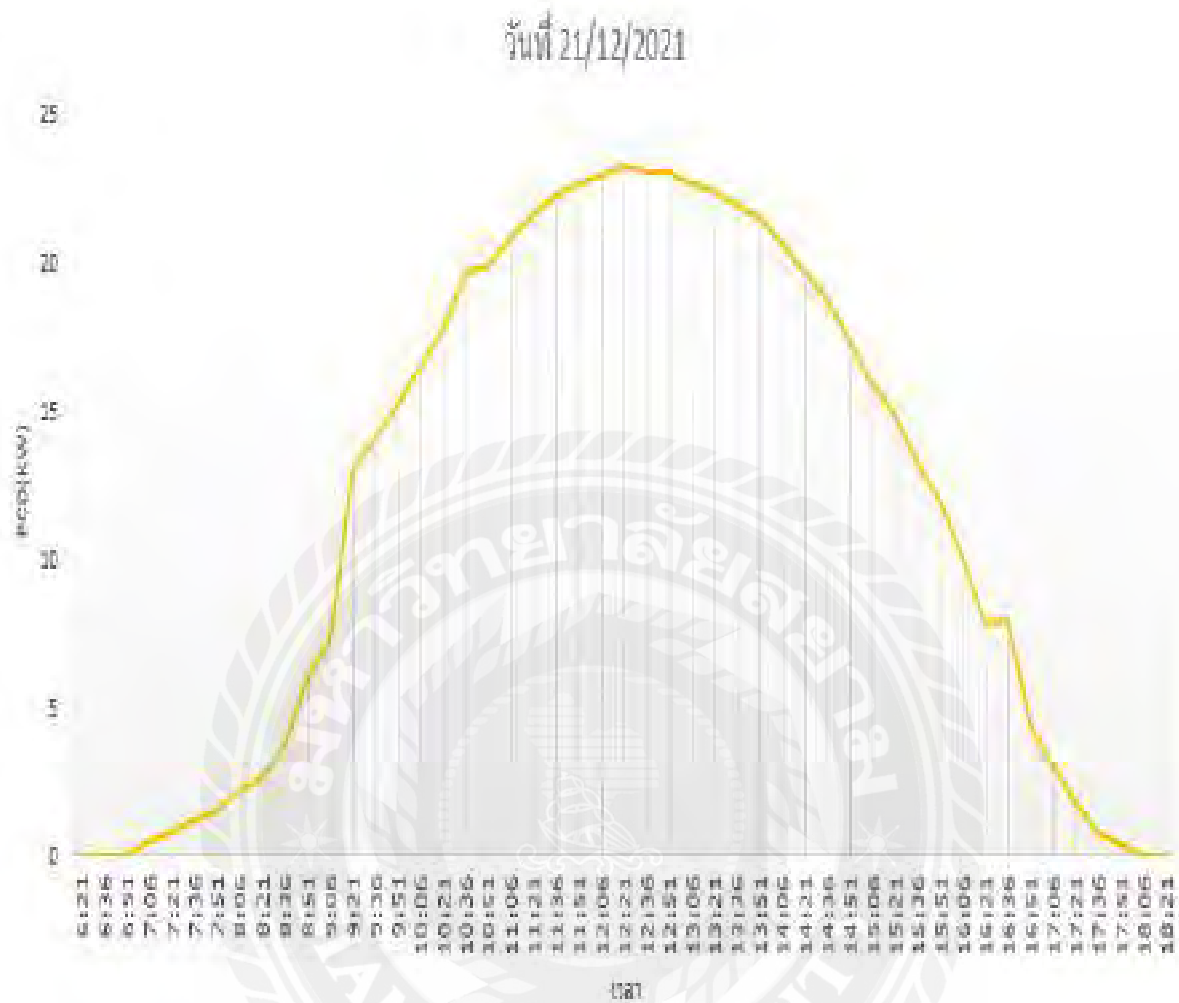
4.8.11 รูปกราฟที่แสดงการผลิตวันที่ 20/12/2021 แสดงได้ดังรูปที่ 4.42

รูปที่ 4.42 กราฟแสดงการผลิต วันที่ 20/12/2021

จากกราฟแสดงให้เห็นว่าวันนี้ อากาศแจ่มใสตลอดทั้งวัน

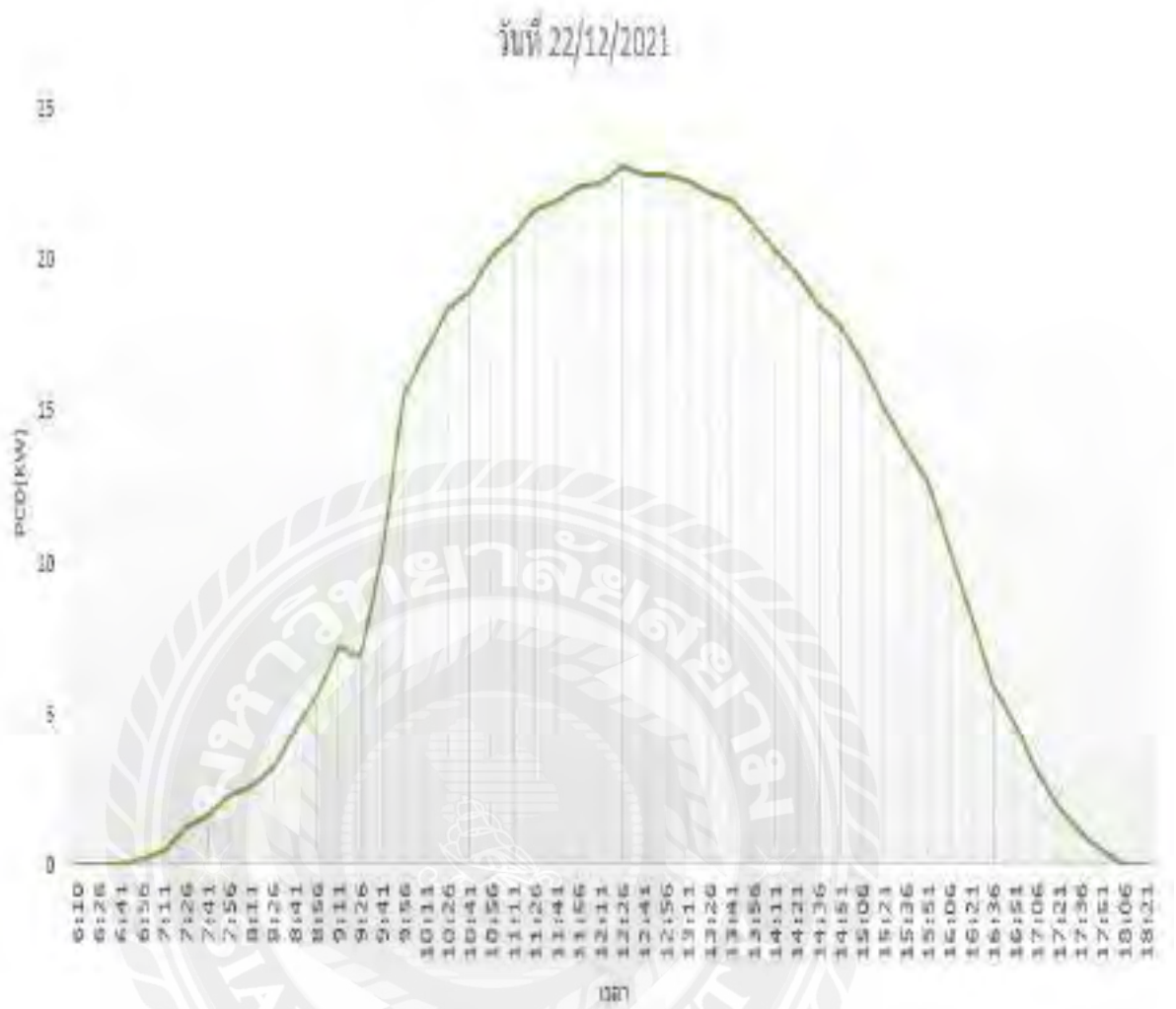
4.8.13 รูปกราฟที่แสดงการผลิต วันที่ 21/12/2021 แสดงได้ดังรูปที่ 4.43

รูปที่ 4.43 กราฟแสดงการผลิต วันที่ 21/12/2021

จากกราฟแสดงให้เห็นว่าวันนี้ อากาศแจ่มใสตลอดทั้งวัน

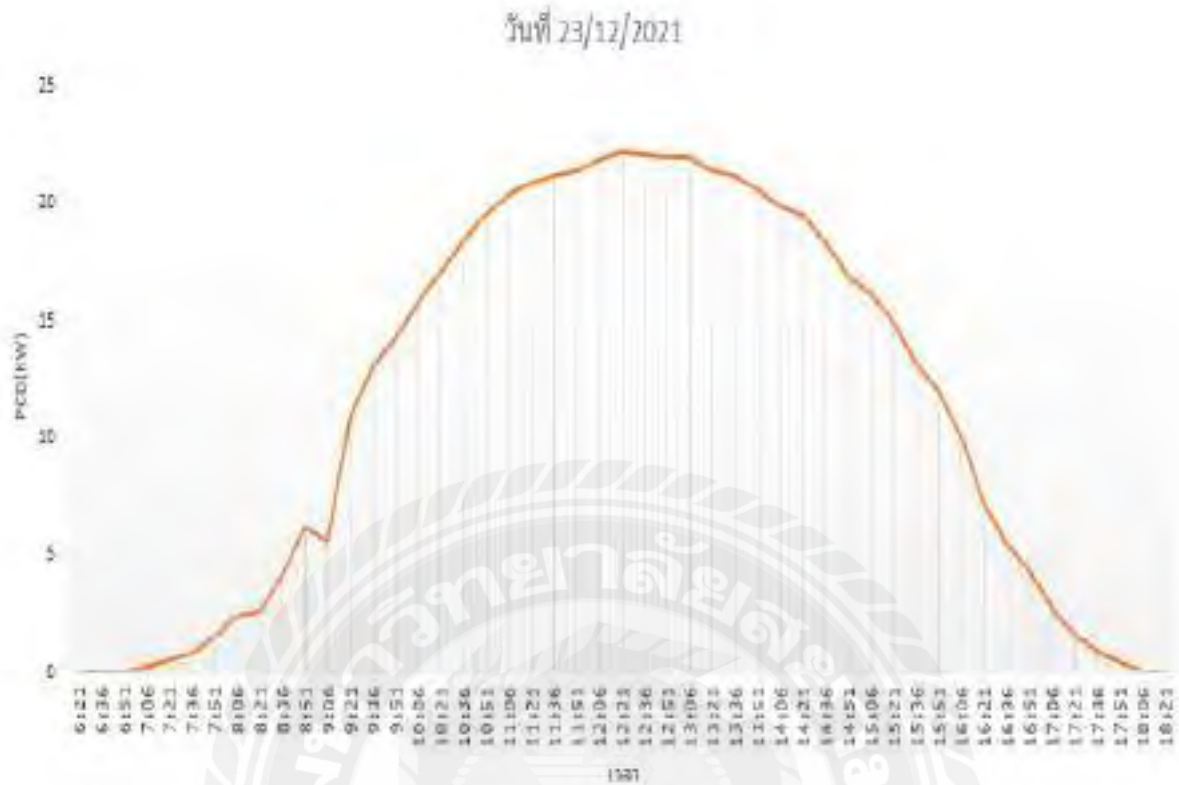
4.8.15 รูปกราฟที่แสดงการผลิตวันที่ 22/12/2021 แสดงได้ดังรูปที่ 4.44

รูปที่ 4.44 กราฟแสดงการผลิตวันที่ 22/12/2021

จากกราฟแสดงให้เห็นว่าวันนี้ อากาศแจ่มใสตลอดทั้งวัน

4.8.17 รูปกราฟที่แสดงการผลิตวันที่ 23/12/2021 แสดงได้ดังรูปที่ 4.45

รูปที่ 4.45 กราฟแสดงการผลิตวันที่ 23/12/2021

จากกราฟแสดงให้เห็นว่าวันนี้ อากาศแจ่มใสตลอดทั้งวัน

บทที่ 5

สรุปผลและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการปฏิบัติงาน

การปฏิบัติงานศึกษาในหัวข้อ โครงการเรื่อง การติดตั้งโซล่าเซลล์ระบบออนกริดครั้งนี้ เห็นได้ว่าสามารถใช้พลังงานไฟฟ้าจากแสงอาทิตย์มาทดแทนได้จริง อีกทั้งยังเป็นพลังงานที่สะอาด ช่วยลดค่าใช้จ่าย และประหยัดค่าไฟได้จริง จากวัตถุประสงค์ของโครงการสหกิจศึกษาครั้งนี้ จึงรู้ได้ว่าการติดตั้งระบบโซล่าเซลล์แบบออนกริดเหมาะสมกับห้างสรรพสินค้า หรือโรงงานที่มีการใช้พลังงานไฟฟ้าเป็นจำนวนมากในเวลากลางวันจึงจะคุ้มค่าในเรื่องของการประหยัดค่าใช้จ่ายและได้เรียนรู้เสริมสร้างประสบการณ์การทำงานอย่างเป็นทีมในองค์กร และแนวทางขั้นตอนการปฏิบัติงานติดตั้งระบบโซล่าเซลล์แบบออนกริด

5.2 ประโยชน์ด้านสังคม

- 5.2.1 ได้มีการทำงานเป็นทีม มีมนุษยสัมพันธ์ต่อเพื่อนร่วมงานที่ดี
- 5.2.2 ได้ทราบถึงการทำงานจริง และปัญหาที่พบและเกิดขึ้นจริงในสถานที่ทำงาน
- 5.2.3 ได้เข้าถึงการวางตัวในการทำงานที่มีพนักงานหลากหลายวัย ให้เหมาะสมว่าควรปฏิบัติอย่างไร
- 5.2.4 เพิ่มประสบการณ์ในการทำงานเมื่อพบปัญหาเพื่อการเสนอแนะความคิดเห็นต่อเพื่อนร่วมงาน
- 5.2.5 เรียนรู้ถึงนิสัยบุคคลอื่นทั้งภายในหน่วยงานและนอกหน่วยงาน
- 5.2.6 สร้างวินัยในการปฏิบัติงานและรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย และ การตรงต่อเวลา

5.3 ประโยชน์ด้านการทำงาน

- 5.3.1 ได้พบเห็นอุปกรณ์ และเครื่องจักรต่าง ๆ และเรียนรู้การใช้งานที่นอกเหนือจากการศึกษาในห้องเรียน
- 5.3.2 ได้ทำงานเกี่ยวกับอุปกรณ์ต่างๆและระบบความปลอดภัย
- 5.3.3 สามารถนำทักษะและประสบการณ์ที่ได้นำไปใช้ในชีวิตประจำวัน
- 5.3.4 ได้รู้การวางแผน กำหนดขอบเขตการทำงาน จัดลำดับความสำคัญ
- 5.3.5 ได้รู้จัก กฎระเบียบ ความปลอดภัยต่างๆ

5.4 ปัญหาในการปฏิบัติงาน

สภาพอากาศหามีฝนตกจะไม่สามารถปฏิบัติงานบนหลังคาได้จึงอาจทำให้การปฏิบัติงานล่าช้าได้

5.5 ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงาน

5.5.1 มีการวางแผนทำงานที่เป็นขั้นตอน วางแผนการทำงานเป็นประจำ แบ่งหน้าที่ให้ชัดเจน

5.5.2 ใช้อุปกรณ์เครื่องมือให้ถูกกับลักษณะงานเพื่อลดความเสี่ยงให้เกิดการเสียหาย

5.5.3 มีการตรวจเช็คอุปกรณ์เป็นระยะเพื่อยืดอายุการใช้งานให้กับอุปกรณ์

5.5.4 ต้องมีความรู้ความเข้าใจการทำงานของอุปกรณ์ก่อนเข้าปฏิบัติงานการติดตั้ง

5.5.5 ผู้ควบคุมงาน มีความซื่อตรงรอบครอบต่อหน้าที่ และจรรยาบรรณในวิชาชีพ

5.5.6 ไม่ประมาทในการทำงาน ตรวจเช็คอุปกรณ์ก่อนใช้งานทุกครั้ง มิเช่นนั้นอาจเกิดอันตรายได้

บรรณานุกรม

เฉลิมพล สัตยาศุทธิพงษ์. (2564). *อินเวอร์เตอร์*. กรุงเทพฯ: บริษัท โปริวิชั่น จำกัด.

บริษัท บุญทวีชัย เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด. (ม.ป.ป.). *นโยบายเกี่ยวกับเรา*. เข้าถึงได้จาก

<https://www.boontaweechai2018.com/>

CLEAN ENERGY FORLIFE. (ม.ป.ป.). *สาระโซลาร์เซลล์และทิศทางการติดตั้ง*. เข้าถึงได้จาก

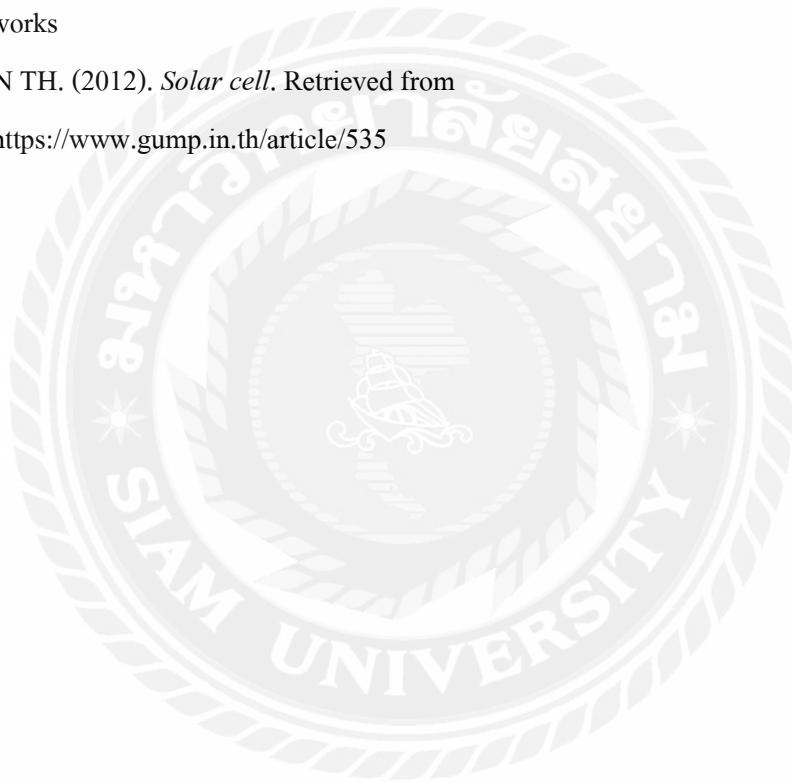
<https://www.powerofwe.world/infographic/install-solar-panel-where-should-it-turn>

CLEAN ENERGY REVIEWS. (2010). *How solar power works - on-grid, off-grid and hybrid*

systems. Retrieved from <https://www.cleanenergyreviews.info/blog/2014/5/4/how-solar-works>

GUMP IN TH. (2012). *Solar cell*. Retrieved from

<https://www.gump.in.th/article/535>

ภาคผนวก ก

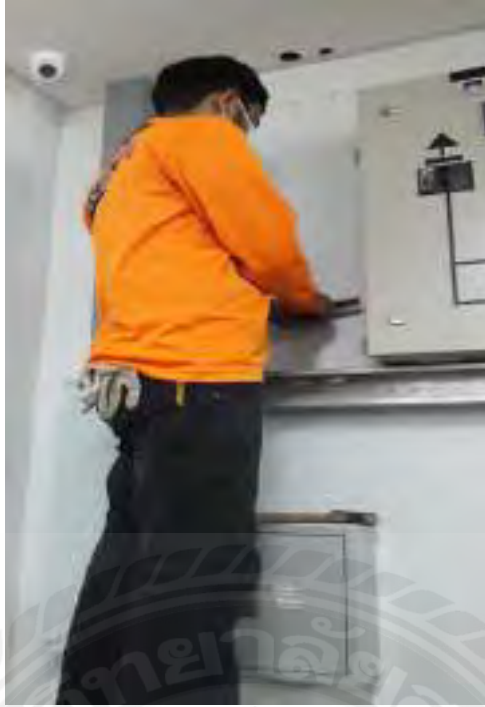
(การปฏิบัติงานสหกิจศึกษา)

รูปที่ 1 การเข้าสายตู้ DB-01

รูปที่ 2 การติดตั้งตู้ PV-DB

รูปที่ 3 การเดินท่อ IMC

รูปที่ 4 การตรวจเช็คแผงโซล่าเซลล์

ภาคผนวก ข

(การนำเสนอโครงการ)

รูปที่ 5 การนำเสนอโครงการ

รูปที่ 6 อาจารย์ที่ปรึกษา และกรรมการกลางคุมสอบ

ประวัติคณะผู้จัดทำ

ชื่อ-นามสกุล นายพิชิต ยิ่งแรงเรง
รหัสนักศึกษา 6004200009
ที่อยู่ 98 หมู่ที่ 15 ต.ไพศาล อ.ประโคนชัย จ.บุรีรัมย์ 31140
การศึกษา 2559-2560 จบประกาศนียบัตรมัธยมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนไพศาลพิทยาคม จังหวัดบุรีรัมย์
2560-ปัจจุบัน กำลังศึกษาระดับปริญญาตรี คณะวิศวกรรมศาสตร์ สาขาวิศวกรรมไฟฟ้า (วศ.บ.) มหาวิทยาลัยสยาม

ชื่อ-นามสกุล นายภูริณู เจาเพชร
รหัสนักศึกษา 6004200013
ที่อยู่ 172/36 หมู่ที่ 5 ต.อ้อมน้อย อ.กระทุ่มแบน จ.สมุทรสาคร 74130
การศึกษา 2556-2559 จบประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) จากวิทยาลัยเทคนิคบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์
2560-ปัจจุบัน กำลังศึกษาระดับปริญญาตรี คณะวิศวกรรมศาสตร์ สาขา วิศวกรรมไฟฟ้า (วศ.บ.) มหาวิทยาลัยสยาม